

Mahjas Weefis Weefis.

Mahjas Weefis ar peelfumeem maſſa:

Ar peelfuhtifchannu ceſſſjeme:	Rigā fanemot:	Ar peelfuhtifchannu abſjeme:
Par gadu 3 rbl. — lap.	Par gadu 2 rbl. — lap.	Par gadu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.	1/2 gadu 1 rbl. — lap.	1/2 gadu 2 rbl. — lap.
1/4 gadu 1 rbl. — lap.	1/4 gadu — 60 lap.	1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Politifks un literarifks laikraksts.

44. gada gabjums.

Redakcija un eſpedicija atrodas Rigā,
Cenſa Pletes tipogrāfijā, burtu leetwif un foto-ſtigrāfijā pēc Pēteru kaſu
ſtudinājumi maſſa:
10 lap. par weenas ſlejas ſmalku rakſtu rindinu, preeſchpufe 30 lap.
Noſteļejumi uſ Mahjas Weefi un ſtudinājumi ſuſtami uſ ſchādu adreſā:
Въ экспедицію редакціи Мажиса Вефиса, р. Пера. (Mahj. Weefa eſped. Rigā.)

Mahjas Weefis ſnabhk weenreif nedēdā, treſchdeenas. — Ar katru numuru ſnabhk literarifks peellkums un katru mehneſi temkopibas peellkums.

№ 44.

Rigā, 3. nowembri

1899.

Mahjas Weefis un Mehneſchrafsts

maſſa:

Mahjas Weefis un Mehneſchrafsts (kopeci):

Rigā fanemot:	Pa paſtu peelfuhtot:
1/2 gadu 3 rbl. 85 lap.	1/2 gadu 5 rbl. — lap.
1/4 " 2 " — "	1/4 " 2 " 80 "
1/4 " 1 " — "	1/4 " 1 " 60 "

Mahjas Weefis (weens par ſewi):	Mehneſchrafsts (weens par ſewi):
1/2 gadu 2 rbl. — lap.	1/2 gadu 3 rbl. — lap.
1/4 " 1 " — "	1/4 " 1 " 60 "
1/4 " — " 60 "	1/4 " — " 85 "

Apſteļejumi un naudas wehſtules adreſejamas: Въ гор. Ригу, въ экспедицію газ. „Мажис Вефиса“.

„Mahjas Weefa“ un „Mehneſchrafsta“ eſpedicija.

„Deenas Lapa“

ſannā paleelinatā formatā

maſſa:

Ar peelfuhtifchannu:	Beſ peelfuhtifchannas:
Uſ 3 mehneſch. 1 rbl. 50 kap.	Uſ 3 mehneſch. 1 rbl. — kap.
" 2 " 1 " 20 "	" 2 " — " 80 "
" 1 mehneſch. — " 80 "	" 1 mehneſch. — " 40 "

Apſteļejumi un naudas wehſtules adreſejamas: Въ гор. Ригу, въ экспедицію газ. „Deenas Lapa“.

Eſpedicija.

Mahjas Weefa Mehneſchrafsta

11. (nowembra) burtuiza ſnabhkuſe.

(Saturu ſtat. ſtudinājums).

Saturo: — V. wiſpabreje Latweeſchu dſeefſchannas ſwehtki un ruhpneezibas iſſtahde 1901. gada. — Kara deeneſts. IV. — Par ſaru Drenwidus-Aſtrikā. II. — No ceſſſjemes: a) Balodibas leetas. — b) Baltijas notikumi. — c) No jūtam kſeeewijas puſem. — No Rigas. — Grahmātu gabds. — Kugneeziba. — No abſjemeem. — Ceſſſietu nodala. — Uſtrupes (torgi). — Eirgus ſinas. — Telegramas. — Daſchadi rakſti: Par dwehſeles nemirſtibū. (Turpinājums.) — Siltumi.

Literarifkā Peelikumā: Uſ diwām ſwaigſnem. (Turpinājums.) — Latweeſchi Weeſiſjā. — Dſejots.

Semkopibas Weelikumā: — Par planſkopību. — Par kuhtraju pahweeſchannu planās. — Kadri wahdi par ſitamu maſchinu wadiſchannu. — Siltumu nodala.

Daſchadi rakſti.

Par dwehſeles nemirſtibū.

No filoſofijas profeſora Dr. G. Leichmüllera. (Veigas).

Saturo. Lihds ar to ſaprotams, ka muſhu audumu ſchuhnu darbiba, zaur to uſnemā bariba teel peefawinata un par jaunām audumu daſam pahweeſta, naw neſas jits tā radibu prozeſs un radibas atkal peefawinaſchannas prozeſs. Tapehjs dwehſele zetas ſapat tā jaunās ſchuhnas, proti ka dotās ſubſtanzes teel kairinatās uſ jaunū darbibu (funkciju). Nezelas wiſ ſubſtanze, bet tikai winas darbiba. Ka iſweena organiſma dſihwa ſchuhna rada zitas, t. i. pamudina uſ lihdsigu darbibu, tā ari wiſs organiſms rada weſelu ſew lihdsigu organiſmu. Schahds uſſtats aptwer, tā ſauktā kreatiſma un traduziſma wadoſchās domās. So tee peenem dwehſeles radifchannu, tikai negrib dwehſelei kaut iſjeltees no materiāleem prozeſeem un teem taiſniba; bet traduziſmi taiſni grib turetes pee waiſlibas dabifkā ſalara un teem ari taiſniba. Birmajeem, tapehjs ka dwehſele tā ſabſtanze wiſpahrim ne-maſ nerodas un tā tad nezelas no kermena; otrajeem, tapehjs ka dwehſele war attihſitees uſ ſawām ſewiſchām augſtaſam dſihwes darbiba ſitai zaur otras dwehſeles eeroſinoſcho darbibu.

Dabas pehineeki gan peina muſhu apbrihoſchannu, tapehjs ka wini ſmalki un apſinigi nowehrodami iſpehta dabas weidu pahrgroſibas; taiſchu es wineem atgahdinu, preeſch azim wiſweentahſchatos weidus tublin jau neturet par dabas prinziſpeem (pamateem). Ja peem ſata, radibas zetas zaur ſchuhnas kodola ſadalifchannas, tad ar to neſas naw iſſtaidrotis, un radibas paleel ſitpat neſaprotamas tā agrat. So ja kodols buhtu kaut kaſ weenatnejs, tad tas newaretu nedſ wairakās, nedſ ari ſitai diwās dabās ſadalitees, un newaretu ari noredſet, kahds eemeſſis lai wina pamudinatu, atſajitees no ſawas weenatnibas. Kaſ ir weenatnejs, to ſitai burwiba war padarit par waireju. Ja kodols ſadalaſ, tad wiſch nebija weenatnejs, tas bija

V. wiſpabreje Latweeſchu dſeefſchannas ſwehtki un ruhpneezibas iſſtahde 1901. gada.

Wette: Rēla roſu maſgā, abas kalas teel.

Jeem. redakcija!

Subſu god. laikrakſtā neſen laſijām, ka Rigas Latweeſchu beedribas runās wihru ſapulze nolehmufe Rigas 700 gadu jubilejas ſwehtkās Latweeſchu dſeefſchannas ſwehtku neſiſchot; tur bija ari peeſchmets, ka wina ſawu ſpreedumu warbuht greſſſchot, ja no publikaſ buhs iſleikta jo dſihwa peerſchanna ſwehtku rihoſchannai. Gewehrojot leetas ſwarigumu preeſch wiſpahribas, laiſni luhdsu ne-leegt telpas Zuhſu jeem. lapā manām ſeloſchām rindinām. Latweeſchu beedribas runās wihru ſpreedums nenoleedsjami dibinājis uſ ſtingreem prinziſpeem, kureem katris iſhſis Latweeſis newar nepeerſch, proti, ka Rigas dibināſchanna ne-efot peeteekoſchi ſwinigs fakts preeſch tautas ſwehtkeem. Aci ſtarpdribdis ſtarp IV. un V. ſwehtkeem tad buhtu par iſhu un ſitpi appruhſinatu tautu materiāla ſinā.*) Wans noluhds nu ir, ſchājas rindinās uſrahdit taiſni uſ teem praktiſkeem labumeem, kaſ zeltoſ tautai no iſſtahdes un ſwehtku ſaweenoſchannas. Kaſ atteejas uſ dſeefſchannas ſwehtku moraliſko un eſteetiſko noſhmi, tad par to jau ir deegan laikrakſtās aſtrahdits. Ka jau wiſpahri aſhſiſis, katrai tautai, ja tā grib paſtahwet, ſelt materiāla ſinā, wiſeem ſpehkeem jaſeto teknikaſ un ruhpneezibas attihſitibai, japeemebro reſultati, to ſneeds ſinatne, ſaweem apſtahſkeem. No leela ſwara ſche ir amatneezibas, laulſaimneezibas, ar wahrbu ſatot arodneezifkas ſkolās, kahdu mums Latweeſcheem deemschehl tillas tā nemaſ naw. No leela ſwara buhtu ari dabasſinatniſki-teknifki muſeji, kahds par peem. ir Maſſarā politeknifkois muſejs. Bet zenti-gais dſihwe pat nelabwehligās apſtahlās neſtahw diſtā, bet arween rihoſjas pehjs parunas: muſchu dſihwo, muſchu mahzees. Schahdas mahſchannas, papildifchannas weetas loma nu peerſiht iſſtahdeem, kuras jaunatā laita pee wiſam kulturās tawānē ſchēht ſewi iſplahitās. Iſſtahſchu noſhmi tautas labſahjibas pazelfchannas ſinā newar deegan jildinat. Rigas jubilejas iſſtahde, tā jadomā, ſneegs ſaweem apmekletajeem bagatigus kulturās augſtus, ſuru apluhloſchannas deht neweenam nebuhs janoſchēblo ſawas iſtehetās artawās, jo tās neſis winam augſtus ſimtſahrtigi. Teknifkaiſs progreſs ir tas burwis, kurſch ar ſawa warēnā ſiſchka mahjeenu ſpehjs lihdsiet kaitē, par kuru til gruhtu puſcham — gruheteem laikeem. Tapehjs ſatra tautas un kulturās labwehta peenahkums ir, jo diſchā ſitaitā uſmudināt ſawus tautekoſchus uſ iſſtahdes apmekleſchannu. Bet tomehr, jik pahreelzinoſchi ari nebuhtu muſhu

*) Šche mums japeſhōmē, ka ſtarp III. un IV. wiſpabrejeem Latweeſchu dſeefſchannas ſwehtkeem, bija 7 gabdi iſgs ſtarpſaitis (no 1889. 1895 g.) un ja teel 1901. gada ſariſtori V. wiſpahriſe dſeefſchēhtki, tad ſtarpſaitis ſtarp IV. un V. dſeef. ſwehtkeem buhs 6 gabdi un tas ir ſitaiſi til iſgs laika, kahda pehjs Wieneeru Cenſa ſaga domam aſi dſeefſchannas maſſiſlas noluhkeem buhtu dſeef. ſwehtki ſarihoſojami.

uſmudinājumi, daſcham labam wini paliks weenaldſigi: pahreelziba, ka eſmu gudris deegan, naw ſweſcha daſcham labam Latweetim. Jik jauſi nu ſche waretu iſpilitit dſeefſchannas ſwehtki uſmudinataja loma, apmeklet firmo Rigu 1901. gada. Ko newiſks Rigas muhros ſal-tais, praktiſkaiſs prahts, to dſeefſmu ſla-nas un ar winām ſaweenoſtee jautree brihſchidroſchi ween ſpehs ſajuſhminat. So ſewiſchki tas ir domajams no muſhu jaunās pa-audbes, kuras rokās tatiſchu gul nahſamiba un kuras attihſitibai lai top eerahdita jo ſwariga weeta. Naw mans nodoms, ſuplinat weenigi iſſtahdi tā ſatot uſ ſwehtku rehkina; nē, ſwehtki taps ſuplinati ari uſ iſſtahdes rehkina. Daſchs labs ir par wehſu, ſajim pat par ſkopu, lai ſwehtku deht mehrotu garu zetu uſ Rigu; bet ſinadams, ka iſſtahde tatiſchu winam war ari ſneegt praktiſtus labumus, wiſch droſchi ween nobrauks tur un apmekles tā ſwehtkus tā ari iſſtahdi. Weidſot lai ir man atkauts ſche teikt lahū wahrbu pro domo noſtro. Ja kahds domā, ka ar Rigas dibināſchannu ir ſaweenoſti ſatti, kurei iſ tumſchās pagahntes druhmi mums pretim rehgojas, tad tas ir gluſchi pareiſi, tikai ar to noteikumu, ka japa-ſtrihpo wahrs „pagahntē“. Naw labi, kad mehs aſ-miſtam ſcho ſawu pagahnti; bet wehl ſaunaki ir, ja tauta ſchās pagahntes deht nepareiſi iſtulko ſawu ſabwolkli tagadnē. Riga muſhu deenas ir Latwju tautai labſahjibas un gaiſmas awots; no Rigas wiſa Baltija tā ari laba kſree-wijas dāta ir mantojuſe ſawu kulturu: no ſchejeenes iſplatijas gadu ſimteneem kultur-teknifkā attihſitiba wiſs arodos, taſ tagad Latwju tautai dob maſſi: dahſſkopiba, ſemkopiba, tirdſneeziba, amat-neeziba. Riga Latweeſcheem maiſes de-weeja. Weidſot Rigas ſkolās un augſtola weefmidligi uſnehma ſawas telpas jik daſchu labu Latwju dehtu. Waj tadeht lai rahdam ſahpigu gihmi, tad wina ſawā 700. diſmſchannas gada mums rabbdis ſawas gadu ſimtenos eeguhās rotas, iſkatram peefolidama pehjs eephejas ſmeltees no winām labumu?

Augſtzeeniſbā stud. ing. A. Rode.

Kara deeneſts.

No H. Wintera.

IV.

Feldwebelis un wina peenahkumi.

No kara deeneſta mahja pahnahlot iſdeenejuſchi ſal-dati noſtahſtot par ſawu dſihwi, min beehji jo beehji wahrbu feldwebelis, no kura nereti atkarahs kahdu wirſeenu nem ſaldata deeneſta gaita. Leeta tā, ka feldwebelis ir ſaldatu augſtatais ſaimneeks rotā un rotas komandiera

ſopiba un proti kahdu kermenu ſabeedriba, kurei jau kaut tā agrat bija noſahretoti zaur kahdu eewehrojumu peewil-zibas punktu. Tā tad ſadalifchannas tikai tad war notikt, kad jau efoſcho ſabeedribas lozefki atteeziba pahrgroſhjuſes. Pahrgroſibas radifees it ſewiſchki zaur waldofchā lozefka darbibu, zaur to pahreje lozefki teel peepſeeti uſ lihdsigu darbibu. Tā ka nu zaur to wini tam teel lihdsigaki, tad atkariba wares newar paſtahwet; bet zaur ſawu darbibu wini paſchi teel par widutſcheem, un tikai tā radibas un ſadalifchannas ſaprotama tā nenowebrſchams notikums iſ dabifkās ſawſtarpējas weizes. Kad tad nu notiks ſadaliſchannas jeb radibas? Dabas pehineeki ar atſihſtamu ruhp-ſibū apraſta ſitai notikumū paſchu tā ſaktu, bet wajaga uſrahdit ari zehloni un to ari ar wiſeem pahrlaboteem mikroſkopeem newar padarit azim nojauchannu, tapehjs ka tas neatrodas redſamā parahdibā, tā zehlona ſekā, bet ne-redſamajās prinziſpās, kuru pahrgroſitā darbiba ari parah-dibas dſen uſ parahdibām. Tapehjs zehloni war iſſinat tikai zaur analogijām no mums pee-ejamām tahdam paſchām parahdibām. Tapehjs es teizu, ka ſchuhna waj ſchuhnas kodols ir it tā meſſara mahja un tam wajaga ſachſeltees, tad ſelli iſmahjijuschees un paſchi grib palikt par meſtareem, jeb it tā gimene, kura ſadalaſ, kad ſah-kumā zaur wegaſu peewilzibu kopā ſaturetee behrni ſawu-ſchi paſtahwigi un nu lihdsig darbiba tā wezate ap ſewi wehl dſihwes aploku. Zaur to neteel apraſhſiſi notikumis jeb fakts, bet notikuma zehlonis un fakta nenowebrſcha-miba teel iſſtaidrojama. Tapehjs filoſofija neſazēnſchā ar dabas pehtneezibu, jo naw winas uſdemums, nowehrot, bet wina to papilda, praſhdama ſewiſchku pehtijumu ſataribu ar wiſpahrigakeem likumeem un tā rauga ſaſneegt wiſa paſaules uſſtata ſaſtanu.

3. Agratopafaules uſſtatu atteeziba uſ zeturto.

Ar pateſibu ſaſtan wiſas leetas, bet nepateſibai tublin runā pretim pateſiba, Ariſtotels ſata, un tā nu mums tagad japahrbauda un japaſuhjojas, waj wiſs, ko mums daſchahds paſaules uſſtats wajadjeja atſiht par weſelu, ari ſaſtanēs ar muſhu zeturto paſaules uſſtatu.

Wiſpirms uſteitſim dualiſmu; wiſch noſtahda gara dſihwi par paſtahwigu un rahda, ka dwehſele uſluhſojama tā ſewiſchka ſubſtanze, kurai ir ſawi ihpaſchi likumi un ſawis ihpaſchis ſatures, to newar ſapraſt no materiālam pa-rahdibām. Nelabojamā pretejiba pret materiālo paſauli dualiſmā ir tas nepateſajis, bet pareiſi iſtulſojot eefch tam atrodas pateſajis, ka materiālas parahdibas tatiſchu ir tikai muſhu dwehſeles nowedejumi un peeder wehl pee winas ſemakeem darba lauteem, pār kureem pazetas tā augſtata attihſitiba gara paſaule. Tā tad dualiſms, kahds tas pa-ſtahw neween no Kartefija, bet jau atrodams pee ſena-jeem Greekeem, iſgahjis iſ pilnigi pateſam dſinam un iſſinam.

Un nu materiāliſms ar ſawu ſtingro gara un mate-rijas identifiſchannu tatiſchu ari, kaut gan ſitai dſeiſkā nowedejumā, atſinis pateſibu, ka daba mums wiſur uſ-ſſatama par weenigo un wiſu, un ka ſubſtanzes, kuras neſs muſhu meefſto dſihwibu, ir weenadas ar muſhu dwehſeli.

Bet ſmalkatais, ſinatniſkaiſs materiāliſms, kaſ dwehſeli uſſtata par darbibu (funkciju), kad alojas tāni ſinā, ka tas pehtidams notikumū matematiſkos likumus, maſ behdā par ſcham noluhkam gan maſſwarigo peemitibas ſchſiru, un tapehjs nepamana, ka darbibaſ aſſweenam wa-ja buht eefch ſubſtanzem; bet tāni ſinā winam gan taiſniba, ka wiſch dwehſeles dſihwi tā kaut to ſchſiru un abreju ne-eſtahda nedſihwā kermeni, bet aprahbtigā kahrtā dſihwibu meſle tā wiſai dabai lopeju notikumū un tapehjs rauga atraſt likumus preeſch meeſas un gara darbības ſawſtarpējas atkarības. Pretim nepareſajam raziſonaliſt-ſkajam ſpiritualiſmam wiſch jo dſitaki un genialaki iſ-ſina dabu, un tā ſit ari tas iſſtaidrojams, ka wiſch zaurzaurim atradis til wiſpahreju peerſchannu labakajās galwās.

Ja nu paſuhſojamees uſ idealiſmu, tad ari wina pateſiba ſaſtan ar muſhu mahzibu; jo pehjs zeturā paſaules uſſkata gara dſihwe zaur kermena ſaireeneem naw nejau-ſchi eneſta no ahreenes, bet tā ir paſchās dwehſeles ſub-ſtanzes attihſitiba un parahdiba. Tā tad leetas ideālā buhtiba ari te ir preeſchgalā tā parahdibas zehlonis.

labā rota. Ja pehbejo war nofant par mahjas fainneeku, tad feldwebelis janofauz wisada sinā par wagari un par darbweidi, jo rotā dšhwobams, weenmehf sawu apafschneeku tuwumā atrafdamees, wisus darbus isbalidams, faldatus wisur pawadot, faldis isfubtot, mahjot u. t. t. tas nahf ar teem weenmehf fatarā, tā tad pasifst winus wisus jo labi un dara bef fchaubam uf latru turpmaku gaitu sawu eespaidu. Labs feldwebelis ir dahrga manta rotas komandeerim, kurfch dšhwo ahrpus fofarmas un newar peh3 fawa wirfneka fahwofka weenmehf pascha azim rebet, tā rotā isfatas. — Likums nofauz feldwebeli par sawu apafschneeku preefchneeku, winam jalufho par faldatu fahritibu, tifumibu un ufwefchanos rotā, un par to, fa wif3 fematee faldatu preefchneeki (apafschofizeeri), defchurētaji un ziti amata wih3t ispiida fahritigi fawus ufdeuwums. — Wifas pawehles, kuras nahf no rotas komandeeera, tas pasludina faweem apafschneekem. Sauehmis fahbu nebuht pawehli no pulka defchurētaja — ofizeera, tas to ispiida un tad pasino rotas komandeerim. Wifas fahlimufchos faldatus tas isfubta gan pee pulka ahrsta, gan wehlat uf kara flimnizu. Wifsch apfata latru no rotas isfubtitu komandu. Waktis ari isdala wifsch, pee lam eewehro to, fa latra atfawifchā wakti buhtu weenas un tās paschas nodafas waj wfwoda faldis lih3f ar faweem teefcheem preefchneekem, un fa weetas, kuras wairaf fwarigas, buhtu noteifti ari wairaf attifstiti un ufizamafsi faldati. — Wifsch lufho ari uf to, fa uf wakti un zitās darbos apafschofizeeri nefubtitu faldis bef rindas un fa faldati, kuri uf fahbu laifu no ahrsta atfwabinati no deenesta darbeem, netiftu preefchlaifā deenestā fubtitu. — Wafarā pulkfin 9 tas fahfifti pahreezinās, waj wif3 faldis mahjā un ja fa neubtu, tad peerafta to wahrdus un fihmi atdod pulka defchurētajam ofizeerim. — Wifsch pahreezinās ari weenmehf par to, waj rotā wifa krona manta teel ufstureta weenmehf pilniba un fahritiba, waj reh3ni un grahmata par wifseem fainneezibas fareem teel weetas peh3 lituma. — Ratru deenu, no rotas komandeeera noteiftā laifā, tam jaeroonās pee wina un japafino par wifu, kas rotā notizis, par fahlimufcheem, par arefeteem, par to, fo augftake preefchneeki waj defchurētajis ofizeers atradufchi rotā fo fwhabet, par to, fo faldati wehlat un luddi, fo fahds no wineem nekreetnu isdarifis, par wifu, kas pee fainneezibas wajadfigs u. t. t.

Ja kas fawifschs, ahrfahrejs rotā noteef, tad feldwebelim jalod par to tufhin rotas komandeerim fira. — Kur nebuht is rotas prom dobotees tas ufodod fawu peenahfumu ispiidifchanu wezafam no apafschofizeerem.

Rotas komandeeers.

Rotas komandeeers ir tā rotā fahfahwofchu ofizeeru tā ari faldatu preefchneeks. Rahdam no faweem ofizeerem tas ufodod tā rotas fainneezibas datu, tā ari mahjibas fahfiras pahraudufibu. Ja nefahw fofarmās wifa, bet weena data atronas ahrpus tās, tad ofizeerim teel ufodota weena waj diwu wfwodu pilniga pahrfinafchana.

Rotas komandeerim jatara weenmehf pee rotas faldiras fimo par to, zil wina rotā flaitas faldatu, zil pateefi tur atronas un zil aifstomandeti uf zitureeni deenesta darifchonanās. Wef tam tam jafin, zil fahfchu latra wfwoda, zil rotā jaunu faldatu (refufchu), zil fahfchu rotā mahf fahbu nefahdu amatu, zil latru deenu ispiida deenesta darifchonanās (defchurā, wakti u. t. t.), tā ari zil fahfchu jah3dina. — Par fahfchu wefelibas fahwofki tam beefchi ween japahreezinās un jarauga, fa flimi neteel turetī rotā. — Par fawos rotas fahfchu tihribas peefopfchānu, fa pee meefas, tā ari pee apgeh3ba tam jaruhpejās tāpat nenogurlofchi. Wifsch uftrauga ari weenmehf tihribu un fahritibu fawā rotā, eerihfo tur wifu peh3 lituma un ja rota fahw wifa fofarmās, tad tam jaeroonās rotā latru deenu un japahreezinās tur par fahritibu. Par wifu wifsch ir atbidigs un wifas pawehles isheet no wina, tā no rotas ishtā fainneeka.

Apfahfijufchi wifus tos preefchneeku peenahfumus, ar fureem fahram faldatam iddeenās un weenmehf jafateefas,

minefim ari to waru, fahbu likums teem par wifu apafschneekem atwehlejis:

1) Nodatas preefchneeks (отдѣленный начальникъ) war: a) aifleeht latram no faweem apafschneekem isheet is fofarmas 24 flundu laifā un b) fubtit wifu bef rindas pee fahda nebuht darba. 2) Wfwoda apafschofizeers war: a) aifleeht faweem apafschneekem isheet is rotas 2 deenu laifā, b) fubtit bef rindas pee darba 2 reis. 3) Feldwebeli war: a) aifleeht wifseem rotas faldateem isheet is fofarmas 4 deenu laifā, b) fubtit bef rindas pee darba 3 reis un c) ufliht weenfahrfchu areftu uf weenu deenu. Rotas komandeeeri war: a) aifleeht faldatam isheet is fofarmas 30 deenu laifā, b) fubtit bef rindas pee darba lih3f 8 reisam, c) ufliht weenfahrfchu areftu lih3f 5 deenam, ftingru areftu lih3f 5 deenam un pa-afinatu (усиленный) areftu lih3f 2 deenam. — Tos faldatus, kuri no kara teefas pahriwefi tā fahfko fohito fahfira (разрядъ штрафованныхъ), tos winam brijhw fohit ar 15 rihfchu zirteneem.

Te nu buhtu jafifskaidro, kas tee tahdi par dahfabeem areftu weideem. Weenfahrfchs arefts (простой арестъ) pahfahw eefsch tam, fa ar to fohitee faldati teel turetī mafā, gahfchā fahjeri (fambarit), pee lam teem, tad preefchneeki to grib, teel uflihta deenesta peenahfumu ispiidifchana, t. i. wini pawada fahjeri tuf fawu fwhabadu laifu un nafki. Eghdeenu tee dabun is rotas un guf uf pilkeem deefcheem. — Ar ftingru (строя) areftu apfrahpetee teel ari turetī gahfchā fahjeri un guf uf pilkeem deefcheem, bet pee deenesta peenahfumu ispiidifchanas tee neteel peelaifti un fihlu ehdeenu tee dabun tufai peh3 diwi deenam frefchajā. Maifti, fahli, uhdeni teem peenes is rotas latru deenu. — Ar pa-afinatu (усиленный) areftu apfrahpetos tura tumfchā fahjeri un dob tuf pa diwi deenam frefchajā fihu baribu. — Areftā atrodofchamees naw brijhw fwehket, brandwihnu dhert, dseebat, fpehlet, ar ziteem beedreem waj priwatperfonam fahfitees. — Kas atteezas uf meefas fodu, tad faldati, tā aktiwā deenestā atrodofchees, tā ari ihdeenejufchi no ta ir atfwabinati, isnemot tos, kas fahbu nebuht peenahfumu deht jaur krona teefas fpreedumuf augfchā mineto fohito fahfira (разрядъ штрафованныхъ) pahriwefi. Zapeefihmē, fa fchint fchirā war pahriwefi tufai perfonas, furam naw atweegfinajumu isglifitibas deht un kuras nepeeder pee priwilegetam (nodofku nemahfatajam) fahfchu fchirām.

Ja fahds no faldateem pahreezinās, fa tam notifufe nefahfiba, fa ar to fahds no wina preefchneekem apgahjees preefikumigi, waj ari ja tas naw dabujis wifu, kas tam no krona peh3 lituma peenahfās, tad tas war peenest fuhdhibu waj ar mutes wahrdreem, waj ar rafktu tam preefchneekam, kurfch augftafs par to, kuru apfuh3f. — Sche jaeewehro tufai tas, fa par ziteem neweenam naw brijhw fuhdsetees, latram jafuh3f tuf par femi ween. Nefdrifht ari noturet nefahdas fahpufjes, lai pahrfpreetu fuhdhibas preefchmetus. Ja fahds fuhdhibu eefneedis un nedabun mehnefcha laifā nefahdu atbildi, tad tam brijhw eefneegt fuhdhibu augftalam preefchneekam. — Tufai par foda dahrgumu ween naw brijhw fuhdset, ja tufai preefchneeks naw pahrfahpjis fawas waras robeschas, t. i. naw ufizis mainigam augftatu fodu, nefa tas peh3 lituma wifpahr drih3f ufliht, peem, fa feldwebelis fahbu no fawas rotas faldateem eefleht fahjeri uf 2 deenam, famehr peh3 lituma tas drih3f to eefloht is uf weenu deenu.

Kā zeen. laftitaji reds, tad muhfu likumi nolahrto fahfki jo fahfki tehwijs fargu teefibu, wifu dšhwi, wifu mahjibu, wifu ufuru. Ja fahds no preefchneekem nefrahpejas tā peenahfās par sawu apafschneeku labfahjibu, tā gahfchu, tā meefigu, tad tas fribt bahrgā foda. Un zitatā ari newar buht: wif3, kas deen, deen fahfaram, waktā Wina ufwalku, eh3 Wina maifti, ir gatawi feedot Wina labā fawu dšhwi. Kai leels, lai maf3, fa augftais generolis, tā neezigais faldatinfch, wini wif3 ispiida, lai ari dahfchadā weidā, galweno peenahfumu — buht par Zara un Tehwijās fargeem, tadeht likums nefahfā atbidibās fira, par fawu a m a t a p e e n a h k u m u pahrfahpifchānu

nefahdu fahpibu, fahp augfto generali un weenfahrfcho faldatu. — Abi tal greefa wajadifbas brijhdi weenadā meh3ā fawas fruh3tis eenaideeku lodim pretim!

Kamehr atbidibās fira w i f e e m fawejjem ja-atbidib weenadi, peh3 lituma amata pahrfahpumu deht, famehr uf-turas un algas fira, pats par femi protams, jabuht fahpibai fahp femu un augftu deendert. Wifneeki un generaki dabun no krona algu ween, famehr faldati pilnigu ufuru. — Ufuram kronis dob preefch latra faldatu isdeenas tuf dauts, zil maf3ā pušmahrzina weh3fcha gafas un tad wehl 1/2 kap. preefch dahfka fahnem un 1/2 kap. preefch fahls, taufteem, fweesta, pipareem, lorbeeru fapam un tā tahfat. Tā tad teiftim, kad mahrzina gafas maf3ā 10 kap., tad fahris faldats dabun no krona pa deenu 5 kap. un bef tam 3 mahrzinas mafses un 3 folotniki putraimu. — Ja rotā atraflos, teiftim, tufini 100 faldatu, tad winas ufsturs maf3ā par deenu naudā 6 rubfi, jeb mehnefi 6 x 30 = 180 rubfu, kas istaifa gadā 6 x 365 = 2190 rubfu, ne-efkaltot maifti un putraimus. Un kur tad nu wehl apgeh3bs, apawi, wifneeku algas, fihgi, ratt, dratfchi, fofarmas, wifu ufsturefchana, apfahfifchana, apgahfmofofchana, zeetofschu un kara fugu buhwe?!

Waj brijhums tahdi, fa fkreewijas Zara preefchlitumu atbrunotees, wifmaf aprehfchot, apturet brunofchānās turpinafchānu, wifas tautas apfweiza ar gawilem, ar reti redbetu, dhifi fahfufu fahubfinafchānu, glufchi tā jauna laifmeta pasludinajumu.

Kas atteezas uf faldatu apgeh3bu, tad fa walfafchānai nolifts fawifschs laifs: mundeeru ihdod uf 2 gabi, bifas uf 1 gadu, fahneli uf 2 gabi, weenfahrfcho zepuri uf 2 gabi, atahdas zepuri uf 4 gabi, bahfchli uf 6 gabi un wafaras freflu uf 2 gabi. — Ratru gadu, marta mehnefi, ihdod ari ahbu preefch fahbakeem un audektu preefch wetas.

Meera laifā faldatu galwenaif darbs ir: munfura un fchāufchānās mahjibas, tā ari waktis fahwefchana. Tufai retumis teem isnahf fahfdat ar faweem kara eerotfcheem, peemehram tad, tad jadsenās pakaf ismufufcheem areftanteem, fohntbandneefcheem, waj ari tad ja-apmeerina fahfchu nemeeri. — Ar pirmo darbibu, t. i. waktis fahwefchānu buhs gan ilfatram no jauneem faldateem jaeepahfifstas praftē, tadeht ari apfuhfoju fche tuwat uf fcho leetu atteezofchos likumu pantus.

Katris faldats, tihlih3f tas nofahdits fahdā weetā, ar eerozi rokā uf wakti, eeguh3f jaur to fawifschas teefibas, tas top par n e a i f f k a r a m u p e r f o n u (яно непроизводственное). Wina apwainofchana ar wahrdreem waj aifstahrfchana ar darbeem jeb ufbrukums, teel fohita bahrgi jo bahrgi; fahlot no zeetuma foda lih3f pat fpaidu darbeem.

Waktis faldatu ufdeuwums ir: 1) ruhpiגי apfargat wifu, kas winam ufdot un 2) neatfahf fawas weetas pat tad, kad wina dšhwiwai draudetū breeimas, bet gahdit, famehr to atlahfch persona, kura drih3f tam to pawehlet, t. i. is-nemot Wina Keifarifko Mafestatu Pahfchu, tufai waktis preefchneeks, waktis apafschofizeeris un wedejs uf wakti (разводимия). — Ja waktis weetas tuwumā noteef fahda nefahritiba, fahfchānās u. t. t., tad waktis faldats peeprafa, lai wainige paleel meerā, bet tad tee neflaufa, tad pasfmo par to waktis preefchneekam tā jaur garamahjejeem tā ari ar hafu waj fwiipi. To pahfchu tas dara ari tuwumā eeragot ugungreh3hu waj pats peepfeh3i fahfimstot.

Waktis faldatam naw brijhw: fehdet, fnaust, eh3f, dhert, fwehket, dseebat, farunatees ar ziteem, peenemi naudu waj zitas fahdas leetas, kaut ari tufai ufraudfifchānās deht, bef tam winam naw ari brijhw uf wakti fahwot ispiidit dahbifas wajadifbas. Sawu eerozi tam naw brijhw neweenam adot, isnemot tuf to gadijumu, tad tas dabutu perfonigu pawehli no Wina Keifarifkās Mafestates. — Ahrpus tas weetas fahwot, kuru wifsch apwaktē, waktis faldatam at-fahf apfahgat wifu no wina apfargato gabalu un turet plinti tā la winam ehriafi. Bet atrodotees eh3as eefchpufē tam jatur plintes refgalis semē, pee fahjam un jafahw uf weenas weetas, isnemot gadijumus, kur tam wajadfigs atet drufu tahfat tā preefchmeta labafas apfargafchānās deht,

Drup ari mums, tā idealifms to prafa, wajadseja atfih3t fa fih3fā organifozija peemehrota fchāi idejai jeb meh3kim, tā fa idejai peefkriti pirmā weeta un meh3 lih3f ar fon Waeru waram teift, fa dwehsele ne-eeet meefā eefschā, bet „nahf ahrā“ no tās, un fa dwehseles darbiba jeb funfija, kaut gan attifstibas beigas, tomehr tamlih3f ir ari winas fahfums un prinzipis. No fchā idealifma meh3 tufai ih3 tahlu atfchiramees, fa meh3 materialo atfwabina-m no fantafifka fahwofka, kuru tas fchāi fih3temā nenowehfchami dabun, ufufhodami materialas parahdibas fahfahwofkās tā patfahwifgas un lih3figas gara fubftanzei un gara dšhwi turam tufai par weenas un tās paschas fubftanzes attifstibas pahahpi, tapeh3 fa tufai to peenemot eefaktā dabas pehtneeziba war paturet fawas teefibas netrauzeta.

Kas pehb3gi fih3mejas uf spinofifmu, tad wina isdomatais paralelifms isfahdrojas weenfahrfchi no darbības atteezibas, fahda dwehseles dšhwi ir uf fih3fki organifam fufstibam, pee lam newajaga eettit tahdas fih3temas mahfifibā, kura grib isfahdrot wifas dwehseles parahdibas weenigi atfal is dwehseles parahdibam un newis is muhfu apfahf-tejās dabas zehlonibas. Dtrup mums flawejama fpariba, ar fahdu fchāi fih3temā teel ufstureta fubftanzes un tapeh3 wifpahrim ari wifas pafaulēs fatura weeniba. Jo ari no muhfu fahwofka wif3 dabifstais un garifstais ir tufai weenas un tās paschas lih3figas fubftanzes parahdifchana, pee lam mums, peh3 peefihwojumeem, fchāi parahdifchana jafstata tā tahda, kas isdšhwojas pahfahwifgas (indiwiduelās) dabās.

Ja nu atfahjam pee malas kuhdas, kuras dahfabees pafaulēs ufstati weens otram pahrimet, tad mums ja-atfih3f, fa nenoleedsami pateefais, kas tanis atrodas, fahfam ari ar zeturu pafaulēs ufstati. Tapeh3 meh3 gan drih3fiam ufstati tā fawam, zeturtam pafaulēs ufstatom par labu isnahfufchu augfchmineto Aristotela pahrbandijumu, peh3 kura pateefam wajaga fahfanet ar wifu pateefu, wifam nepateefam turpretim runat pretim, un tapeh3 meh3 nenem-fim faunā, ja wini ziti pafaulēs ufstati mums pahrimetis, fa muhfu mahjiba efof dualififka un materialififka, idealif-

fifka un spinofififka, meh3 turpretim to lahprahf atfih3fim, tapeh3 fa to ihpafchi turam par pateefibas peerahdijumu, fa wifas fchāis weenpufibas, atfwabinatas no fawas flimigās aifchfirtibas, meerigi war fahfihwot muhfu mahjā.

Sihfumi.

† Dschowannijs Segantinijs. Kā is Birkles fimo, tad glefnotajis Dschowannijs Segantinijs nomiris ar fahdu farnu eefahfumu. Wifsch pa wafaru ufsturejās fahdā weefnizā pee Samadenas, fahdu 7800 pehdu augftumā Alpu talnās, kur tas fahfchaja pee fahdas miflu glefnas preefch Parifēs pafaulēs isfahdēs. Tā fa winam fahfimstot mahja bija eefnigufe, tad wifu newareja nogahbat uf eefleju. Segantinijs gan laifam bija pirmais modernais Itahfijas pirmais glefnotajis. Wifsch peeder pee teem mahfiflineekem, kuri tahli no jebfahdas akadēmijas un fkolas pahfahwifgā jihwā ar dabu few eefarofjis winas mahfflu. Behrns buhdams wifsch is fchaurās pilfeh3tas dewās fwhabadojās talnās un dšhwoja tur kopā ar ganeem. Un tad wifsch eefahfa tos un to dšhwi glefnot, weenfahrfchi, zehli, tā jau eepreefch wina Mifje, kas ari peederaja pee femneekem, kuras tas tehloja. Kad wifsch peh3 ligām puhlem bija atfih3f par ih3tu meiftaru, wifsch palifa faweem kalneem ufizigis. Wifsch dšhwoja tur augfchā un rafchwoja weenu darbu pakaf otram, un turedamees pee dabas, wifsch arween bija jauns un pateefis. Segantinijs fahneefja tufko 50 gadu wejumu, bet wifsch atfahj bagatigu un newih3famu dšhwes darbu.

Par beedinajumu sunu mihlotajem. Gan laifrafi fchowafar pahfahwifgi atghadinaja sunu ihpafschneekem, lai tee fawus mihlotus bef ufurna nelahfch uf eelu, lai tee trakuma gadijumā nepadarita leelu postu. Dafchi fchāhbu sunu fingu brijhwibas aprehfchofchānu pat ufstahja par nekreetnu darbu, bet fo nu gan tahdi kautini-fahjis, tad wineem jels preefchā fefofchu sunu grehtu fahrafktu, kurfch nedibinajas wis uf fahdeem isdomajumeem,

bet uf finatnifkeem pehtijumeem. Suni neween bih3fami tapeh3, fa wini war ufstahf breefmigo trakuma flimibu, bet wineem peemih3t ari fefofchee flimibu dh3gti, kuri isdewigā brijhdi war pahreet uf zilweku:

- 1) Sunim peemih3t fahds kraupja fmidfīs, kas ari pee zilweka war fahzelt reebigus isfittumus.
- 2) Sunim ir wehl fahds otrs matu fmidfīs (Demodex folliculorum canis), kas zilwekem rada ftrutofofchus isfittumus.
- 3) Sunis peemitina diwejadās fehnites, kuras nopefta matūs (Trichophyton tonsurans un Achorion Schönleinini) un tapeh3 beefchi ween ir par zehloni tagad pee wihpreefcheem beefchi fahfopamā pilfpaaribai.
- 4) Pee funa atrod tuh3fofcheem fahdu mafu bantes tahrpū (Taenia echinococcus), is kura olienam zilwekā isperinojas fahpurini jeb pinnes, kuras ahnās, plaufchās, fahdbenēs un zih3s organūs rada augonus 10, un pat 30 mahrzinas leelus, kureem fefo kaulu lufhumi, wahjprahf-tiba u. t. t., pat nahwe.
- 5) Suni peemahjo ari wehl otrs gurkin lih3figs bantes tahrpūs (Taenia cucumerina), kuru pinnes dšhwo funu fahjās un neween funu, bet ari zilweka farnās isaug par bantes tahrpū.
- 6) Tad wehl funis neh3ā lih3f fahdu ziru bantes tahrpū (Taenia coenurus), kura pinnes pee aitam fahzet tā fahfko greefchamo flimibu un nogalina wefelus barus.
- 7) Sunim, tā finams, ir ari fahda blufa (Ceratophylus canis), kura war pahreet ari uf zilweku.
- 8) Sunis ir trakuma isplah3itajis, ar kuru eepreefch ufjurnu eewefchānās Prufhijā ween 10 gadu laifā nomira 1866 zilweft.

Remaf ari naw teifts, fa funis efof wifstihrigahfais fuf-tonis, tā to beefchi apgahwo. Ari wifstahf ufstohpāis un wifstihraf turetāis funis ar labpatifchānu fchufsta ar fawu purnu wifadēs netihumūs un ar preefa walfas pa meh3leem.

tā arī lai aistawetu kahdu nebuht warmahzibu (насмие) tās weetas tuwumā, kur tas stahw.

Sawu eerozi waltis saldats drihsti leetot sefošchās gadījumās: 1) lai aistawetu wina apfargaschanai usdoto personu, waj preefchmetu; 2) lai aistawetu pats sewi no usbrutuma un 3) pret arestantu, kad tas muht. — Wifis schinis gadījumās, ja waltis saldats war pahrtit bes eerošča leetofchanas, waj nu saužot laudis palihgā, waj žitabi tā, tad tas winam jadara un eerozis jaleeto til tad, kad žitabi newar.

Par waltis deenesla peenahlumu neišpildišchanu wainigeem draud leels fods: no dascheem mehnescheem kara žee-tuma sahlot, lihdi 3 gadeem dižiplinabataliona. — Par arestantu ištahšchanu ištahgt, tā arī par apfargaschanai no-nodoto leetu jeb noudas pefawinaschanu, waj ištahžina-schanu, wainigals suhta us spaidu darbeem.

Ne wainigal stingri sobi fagaiba ari saldatus par sawu preefchneeku apwainofchanu ar wahrdeem waj darbeem un par wina pawehlu neišpildišchanu. — Scho wifu luhdu jaunās saldatus ecwehrot!

Sawu raktu newaru beigt negreesees pee zeen. laštā-jeem ar luhgumu gahdat, tā sawa pašča, tā ari jaunās pa-audjes labā, par kreetu walodas wišpūšgu ištahš-šchanu. Žil schaurinas ir gan Latwijas robeščas salihdišnot ar leelo milšu kreewiju un žil pašudis, žil šaistis juhtas tas, kas apstahliki deht nonahšt ahrepus sawas tuwalas dšim-tenes robeščam un neprot waltis walodu!

Lahds sawā sinā juhtas wehl nelaimigals, nekā mehms, jo ar rolu šihmem farunatees tas ari lahga neprot. . . Sewiškā sahpiži sajuhtama buhs waltis walodas nepra-ščana jauneem saldateem, kuzi nesaprot, ko teem mahja, ko teem pawehl. Wifa wina žensčanās nekā nepalihdi, žiti, walodas prateži aistahšjas weenmeh ar wifur preefchā. . .

Žil daschis lais jaunelis nošchelo ruhti, tā naw mahjās buhdams usžihtigali eelaufšjees waltis walodā. — Latweešcheem mehdi buht, pa leelakā dafai, wifas tās ihpa-šchības, kas gresno latru pawalšneeku un kreetu saldatu, sewiškā to peerahda leelais stais apafschofžeeru, kas muhu dšimtenē atwafinatō kareiwju starpā atrodas, bet — wina buhtu wehl wairaf, ja wifā peenahžigi prafšu kreemu wa-lobu. Bes tās kara deenesla nonahšot, wifas pirmā laikā, juhtees sewi nudeen tā mehšā.

Žeru, tā schis rindinas, schis labi domats padoms nepaliks ne-zeewehros, tā jauneku pašču, tā ari deenesla labā, — deenesla, kufsch peeder pee wifu žitu deeneslu wi-šauglakteem un žeenigakeem, jo naw jau dšejšfafa, šwehstafa šajuhšminajuma tā, kufsch žetas wifu usžijamu pawalš-neeku kruhtis, tad:

tehwu semei geubti laiki, dehleem žacet palihgā! — —

Par karu Deenwidus-Afriskā.

No A. Wintera.

II.

Kā zeen. laštāji atžereesees, tad drihš pehž kara sah-uma nahja weena telegrama pehž otras, tā Buri sakauti pee Blentās un tā pats wezais „onkulis Pawils“, t. i. Transwalas presidents Krūgers, jau dodot padomu pado-tees un luhgs šchēhšlāstības. . . Un kas ištahdijās wehlat? Šnahja, ka awižei „Nowoje Wremja“ schoresi bija pilniga taišniba, tad tā Anglus salihdišnaja ar kahdu Armeneeti, kufsch, kahdreis peekants tapis „маленькую ошибку да-вать — вместо „парауль“ — „ура“ кричал.“ (Waf-leet pahrtstahjees: „glahbdeet“ weeta, fahjis „ura“ fahkt.) Ža, šliti kar, tad pahrtstahjees. Wlepahž Angli, tā rahdas, pahrtstahjees scho karu sahlot. Karu wefchānā Angli naw ihsti mehstari, wifas tahdi, tahdi tee daschadās „intri-gas“. Wina ihweizigā mušinaschana un intri-gschana politika ta-pufe pašaukt it flawena. Gandrihš wifas waltis dabu-juščas to sawā laikā ihbaudit, sewiškā kreewijai un Euz-žijai Anglija labi pašhstoma: pehdežat tā apsolija selta salnus 1876. gadā, lai tīkai sahž karu un nepadodas kreew-ijas prahšbam un wehlat — panehma tā kreetu lumofu Aipras salu un Egipti. — To pašču mušinaschanas spehli tā ihmehināja 1885. gadā Afganistānā un tagad Japānā, Korejā un Ķīnā. Wifas pehdežā „Now. Wr.“ forešpon-denze ih Wladiwostokas (8495), kuzi wehsti, tā Japānā pehdežā laikā tufschas šlehtas preefch kreewu kara fu-geem daschās ofšas, kuzās tee agral usžurejušchees swabadi un netrauzeti. Notizis sefošchās humoristihgs atgadījums: lahds no muhšu kara fugeem brauz no Wladiwostokas ih Japānu ostu. Dštai tuwojotees tas eerauga malā signatu, tā osta aistahšnotā ar minam un tā eebraufschāna šwe-šcheem kara fugeem aistlegta. Nefo darit. Kugis brauz atpafak ih Wladiwostoku, panem lihdi wehl trihs kara lugsus un dodas tad prom ih Japānu ostu. . . Un to domajzet — nu wairē naw ne minu ne kahdu žitu lawettu žetā, jo Japāni nostahst, tā tad tagad lugsus nelaidis eekschā, tee bes laweschanās usfahšs runat žitu, Japāneem sapro-tamaku leelgabalū walodu.

Muhšu admiralam malā nahšot oštās komandants at-wainojees, tā notizis pahpratumš ar pirmā luga signa-keem, ari minās noguldītas oštā tīkai žaur — pahrtstah-šchanos. . . „Ende gut, Alles gut“ (gals labs, wifis labs), sata Wabži, bet par schahdu kreetu Japānu mahzibu žibri janepreežajās. — Kas laštājis pašhšlamā sahžjetotaja f. Kenn-gartena domas un eespaidus par Japānu tautu, tas buhs pahrtleezinatš, tā tur Anglu intri-gam laba seme, tā tur tās war augt un plaukt, wifas daudž, daudž labā, nekā Transwalā, kuzās presidents Krūgers Anglu wistību lobi pašhšt.

Ža, par scho žilweku der rāstīt drufšu wairaf. Wif-špims waretu miner, tā tas nemas, tā leelas, nefu, kas tas ir — nerwi. Muhšu „nerwošā“ laiktetā schahda ihpašchiba žibri apbrihnojama. Neis tas wahrigi eewainoja labās rotas pirtsu. Redjedams, tā to lahga newarēs wairē-šahdeet, tas panem nāš kreišā rotā un tad nemas neseig-damees, it apdomigi un ar „aufstām ofinim“ — nogreesech sewi eewainoto pirtsu. . . Dtreis aktal, 1884. gadā tās atronas lihdi ar Dr. Leidu, Transwalas suhni, Eropā, Ešabonā, kur to kahdu wataru sahž mozit nepanešamas sobu sahpes. Dr. Leids dod padomu, suhiti pehž kahda sobu ahstā, bet „Krūgera papus“ (toeif 60 gadus wež-

wežis), atmet tīkai ar rolu, eesehščas lehtkreišā, peelef nahšča galu pee šlimā soba smaganam, eepretim fahnei un fī ar dubri pa nahšča spalū til ilgi, lihdi šlimais sobš islēž ahra. . .

Muhšu laiks, tā rahdas, schahdi „besnerwu“ žilwefti fastopami gan wehl waj tīkai Deenwidus-Afriskas tufschainās semes gabalds, tur, kur neaistee muhšu modernās kulturās dšihwes nerwus usbudinoschā darbība. — Ari par waltis presidentu Krūgers naw tapis newis sawa augsta dšimuma, bagatības, waj partijas intri-gu deht, bet weenigi tīkai laifam, tapehž tā wifsch un wina gimenes ložeki bija weenmeh ihweizigakee šrehtneek, jaunibā un tā no wina rokam krita famebrā wairaf „melno“ žilweftu un nifnu šwehru. Pats par sewi protams, tā wina rāstura ihpašchibam ari tīkā peegreesta peenahžiga wehribā.

Par presidentu žitīs, Krūgers nemas negrošija sawu dšihwes weidu. Tās dšihwo wišweentahrtšči un deef-bihžigi. Balles tas neapmelle, teatrī ne-ee, wifna mehser. Kad tas bija Anglijā — wifsch negahja neweenā ballē, kur damas parahdas ar laifam rokam un plezeem (desolte).

Wifā sawā dšihwe wezais Krūgers palizis par kahdu pat tipifšu Buru semfopi, lahds tas ari agral bija: ne tas gehehšjas labaki, ne tas dšihwo lepnaki. Weenmeh to redž ar pihpi sobēs, pee lam — tas sptauj weenadi ih wifam pušem. Kahda Anglu dama, ar kuru tas neilgi preefch kara sahščanas farunajees, nostahsta, tā wina tās gan-drihš kurpes apstahwis.

Wina deewibihžiba drufšu ehromta, laifnibu fahot, ne pee wina ween: katofus Buri netur par křištigeem un pee-lihdišna Afriskas melnajeem. — Tā peemehram, kad Johannis-burgas Schhdi Krūgeru, tā waltis-presidentu, eeluhdja ih wina jaunusbudweidās šnagogas atlahšchānu, tas ihdarija atlahšchānas žeremoniju ar sefošcheem fahleem un šwin-geem wahdeem: „tā Kunga Ješus Krištus wahrdā pašu-dinu scho Deewa namu par atlahtu.“ — Un tad to wehlat darija ušmanigu, tā tas ihfožijis nelabi, Krūgers ihfaužās ihbrihņjees: „kā, waj tad Schhdi naw křištigi?“

Kad 1896. gadā teesa nosohdija doščus „uittenderus“ (ahrtseemeekus, eezekotajus) ih nahwi, par sahwehreschānos pret Transwalu, Krūgers tufšim gribeja winus apschelot, bet ministri pretojās. Wifu nakti wifās sehde. Kahds ministriš aistahdija us to, tā Angli 1815. gadā pahrtahrti 5 Holandeeschus par sahwehreschānos, Krūgers winam jau-tajis: „Waj juhs tureet par labu schahdu Anglu toeifežo istureschānos?“ — „Sinams, tā ne,“ atbildējis ministriš. „Nu kadeht tad juhs prafjet, lai es tagad daru to, ko juhs pašči par labu netureet?“ — Ministriš nebijis nekā to atbildet.

Un kad wehlat apschelotee „uittenderi“ demušees laifni no žetuma ih presidentā Krūgera dšihwoški, lai pa-teiktos tam par apschelofschānu, tas wineem atteizis ih šrupi: „Kad lahds ih mani rihda sunus, tad es nemehtsu ih šuneeem, bet rihdītajam.“ — Sem wahrdā rihdītošs, tas sapratīs Anglus wišpahru un ih ihpašči Sešlu Rodesu.

Lairafstu šnotajus Krūgers newar lahga eeredset, sewiškā no tā laika ne, kur lahds no teem ar wina so-ruņajeem un tad nobudajis laifraflišs, tā — Krūgera wete bihje ih „šekaina“. „Ža, tad tas wehl buhtu bihš teesa,“ žetis Krūgers, „bet to, no mehles ihfihst un tad pašaukt laif!“ — Ari fotografetees tam ne par to netihlot.

Neis no reifes, sewiškā, tad to lahds Anglu leelmanis apmellejot, kuhlu Krūgers mehdsot ari buht ih brangš šohgals. — Kapolonijas ministriš Šwiraitis nostahsta par scho sefošču brangu anekdoti: „Neis ih Transwalu aif-brauzis lahds Anglu heržogs un apmellejis ari Krūgeru. Un tā tā nu Krūgers runa tīkai sawu Buru walodu, tad augščā minetam ministrišim wajabjejis buht par tulu. Ap-sehduschees wif. Krūgers smehtē un sptauj un nemas ne-rauga ar sawu augsto wefš farunatees. — Heržogs domā, tā Krūgers laifam naw lahga saprotis, žil swariga persona wina wefšis un leel tufšam pateift, tā wifsch ešot Anglu tautos weetneeku nama ložeklis. — Krūgers nonurd: „hm,“ smehtē un sptauda tahlat. — Weešis domā, tā ori parla-mentas ložeklis Transwalā warbuht nefe daudž nezeeni, tadēht teiz tufšam: „warat ari peebilt, tā es esmu lords.“ — Tuls pahrtulko ari to Krūgeram. Tas palofa galwu, nonurd „hm,“ bet smehtē un sptauda tahlat. . . . Redjedams, tā ari lorda wahrdš Bura azis daudž nefe nenofihme, Anglis leel pateift, tā wifsch ešot ari bihš Indijā par wizejarali. . . Nu tātchū Krūgers drufšu tā tā faraujis. „Ža, tā,“ tas teiz, „par wizejarali wifsch bihš! Nu tad pateizeet lorda lungam, tā es biju par — gowu ganu.“

Ar to tad ari wina faruna beigufš.

P. J. Schubers, Transwalas Buhru kara spehla wieswadonis.

Lahds pat, nu teifšim neshšpētš „barris“ tā Krūgers ir ari wina draugs un tuwakis palihgs, břihwaltis wizepresidents generalis Schubers, Buru armijas wies-wadonis.

Relufhojot us to, tā tas tīkai par 9 gabi jaunats nekā Krūgers, wifsch gahja ar preeču karā un žil lihdiš schim redjams, ir ari ihweizigs kara wadonis. Wina

ahreš isfats ar lahpsias plato bahrdju nu gan atgahdina drihšat kahdu weztehwu, nekā generalis.

Armija, par kuru schis generalis pawehl, ir kofī masa: Buru pahrtahžigā armija sahstahw tīkai no leelgabalneeteem, kuzā ir 28 ofžeerī, 83 apafschofžeerī un 288 saldati. Pašču leelgabalū art naw daudž: 16 wežās un 26 jau-nās, tahšchahweju šstemas. Bes tam wehl meera laikā Transwalā teel uštreta 1) kara telegrāfiju nodafa, 2) intendanturas walde, 3) muškantī, 4) medizinas ahreš-neežības nodafa un 6) kara smehte. Tas ir wifš kara spehšs, kufsch stahw garnisonā Transwalas galwas pil-sehtā Pretorijā. Tīkai ihši preefch kara sahščanas Buri, tā dšird, dabujušči no Krupa wehl 25 tahšchahwejus laulu leelgabalus un 15 žetofschāna leelgabalus. — Munšturus peeloj ari meera laikā ihpašči sawwalneeku pulžini, kuru tomehr naw wairaf par 2500 žilwekem. — Turpretim kara laikā top eefahkti wifš wihreeseh, kas 16—60 gadus sehširas, kuzās sadala trijās schēhās: pee pirmās peeder no 18—34 gabi weži, pee otras 34—50 gadu weži un pee trešchās jaunaki par 18 un wežaki par 50 gadeem. 1897. gadā bija pirmās schēhās kareiwju — 15,696, otras sehširas 9,050 un trešchās — 4,533. Bet ari melnee teef fahkti palihgā. Žil to — naw sinams. — Mobillahžija noteel kofī ahtri. 3 deenu laikā war tapr sahauti 20,000 kareiwji. Apbrunoti Transwaleešči ar jaunatās šstemas Maufera plintem.

Kas atteežas ih Dransčas břihwaltis kara spehku, tad tās organizahija lihdišnajas Transwalas armijai: 1) Blumfonteinā (Dransčas břihwaltis galwas pilsehtā) leelgabalneeku pulks sahstahwoščs ih 3 ofžeerem, 13 apafsch-ofžeerem un 100 saldateem, 14 Krupa, 5 Armstronga un 3 Mafšima leelgabaleem, tā ari 400 referwas salda-teem; 2) Oranje Vrijstaatsche Rijdende Dienstmacht, t. i. jahnteeču polihija 100 wihru leela un 3) wairaf saw-walneeku pulžini, tā Wahju (2000), Holandeeschu (1000), Treeschu (1000), Skandinawu (500) u. t. t. 3) Kap-tonijas demušchees kahdi 3500 sawwalneeki Bureem pa-lihga un ih Natalas kahdi 500.

Wifus Buru kara pulks kopā štaita — 64,000 wihru. Šcheem nu šahda Angli pretim 75—80,000, no kureem kahdi 30—40 tuhstofchi wehl žetā. Pehž kahda muhšu kara šchurnalā „Nasweedichika“ nodrutata rāstia Angteem wajabsetot turpretim tur sawahšt kahdas 150,000 žilweku, žitabi nekās labš newarot ihnahšt, eewehrojet ihpašči to, tā wineem buhs darischāna leelā kara laulā, kur teem nebuhs dabujami usura lihdsfekti. Tee buhs japeewed ih ofšas pilsehtam un — Buri eet ih schahdu suhrijumu medibu, ih to tee leeli mehstari.

Apluhšofim drufšu tuwal scho Anglu spehku. Pehž waltis pamata ihlumeem Anglu walbiba newar ihfuhrit ih tehwijās (t. i. ih Anglu salam) tā fahktos palihga spehšus (auxiliary forces), tā milijus (sahmes fargus), sawwal-neekus (walonteerus) un jomenu jahnteečus. Tā tad winaš rotās atronas tīkai tā fahkti aktiwā armija, sahstahwoščā ih 3 torpušeeem un 4 jahnteeču brigadem. No teem eespeh-jams ihfuhrit pahri par juhru tīkai puš, t. i. 2 armijas torpušus un 2 jahnteeču brigades, kopā 77,000 žilweku.

Bet te nu japeešhme, tā pehdežā laikā ne masa dafa schis „ahrtrobeschu“ armijas (Service abroad) ja-atrodas šinamās weetas, tā Sudānā, Malta, Gibraltārā, Afšās austrumās un žitās weetas, tā tad pilnigi saprotams, tā Angli farihko dereščanas weetas, gandrihš pehž „mištunu“ pārauga žil daschā labā trodšina. Sewiškā tee, tā jau zeen. laštāji ih, žentufchees Šamburgā šawilinat Wahu ihdeenejušchus apafschofžeerus, bet tur teem lahga newei-zees, jo ari Wabži Anglus labi ne-eerehdi. Daudž labafas semes bihščas jau Amerikā, kur laimes meletaju nekād netuhst. Kā „muhšu dšimeji“ ešot tur jau „sahžgti“ wairaf tuhstofschu kareiwju. Bet lahds labums no šcheem kautineem buhs, tas, protams, atfal žitš jautajums.

Pehž „Nasweedichika“ ihstektām leetprateju domam Angteem buhs Deenwidus-Afriskā pawifam kopā sefošchee spehš:

Šhta (regulara) kara spehla	52,000
Kap-kolonijas militižu	1,600
41 sawwalneeku (wolontaru) rota	5,000
šho rotu referwisti	10,000
Sawwalneeki ih Rodesšjas un Beščuanjas	4,000
Garnisoni Natalā un žitur	3,000

Kopā: 80,000

Ža pee scheem spehkeem peefaita klahst to, to Angli war peelikt klahst no sawu kara lugu matrošcheem, tad wifš Anglu kara spehšs buhs ap 82,000 wihru leels, bet tā tā pilsehtas, oštu un dšelsžeku apfargaschanai ja-atlahž ween-mehr laba dafā, tad Anglu wirswadonš, generafa Bullera rotās warēs atrastees ne wairaf tā 50,000 žilweku. Un tas buhtu wifš, to war usštahdit Anglija, šči pate Anglija, kura eemafas weenmehr žitu leelwahžiju darischānās ar jo augsti pazeltu degunu.

Ne bes interesees buhs ari apstahit Deenwidus-Afriskas apdšihwotajus un wina štaitu:

	eefšihwotaju	balto
Anglu Kap-kolonijā	2,044,000, to starpā	25%
Natalā un Sulu-šeme	778,000, „ „	9%
Transwalā	932,000, „ „	30%
Dransčas břihwaltis	230,000, „ „	39%

„Baltee“ eefšihwotaji fadalas pehž tautibam:

	Pawifam balto.	Buru.	Anglu.	Žitu tautib.
Kap-kolonijā	510,000	350,000	140,000	20,000
Natalā	65,000	15,000	45,000	5,000
Transwalā	290,000	200,000	55,000	35,000
Dransčas břihw.	90,000	80,000	5,000	2,000

Nahšofcho reif apstahitšim tuwal wifus Deenwidus-Afriskas eefšihwotajus un daschās eewehrojamatās personas politiskā šinā.

No eekschjemes.

a) Waldibas leetas.

Apšiprinati: par 3. schēhās kanželistu Widsjemes krona palatā J. Beloufsonš.

Pa-augšinatī pehž nodeeeteem gadeem: Leepajas pasta-telegrafa kantora IV. sehširas eerehdnis Gintillo — par koleģiju ašeforu; Šafalejas pasta-telegrafa nodatas

preekšneka amata īspildītājs Krause, Mīstereš pasta nodarbes preekšneka Lenerts un Talsu pasta-telegrafa kantora preekšneka palihga vēstas īspildītājs Reinbergs — par koleģiju afešoreem; Kursemes Irona palatas grammatvešas Kobs — par pilēgalma padomneeku; Kursemes gubernas rentejaš jaunakais grammatvešas Kohnbergs — par koleģiju afešoru.

Cezeti: Baltijas domenu pahrvaldes darbvešis D. Balachins — par Jekaterinoslavas augstās kalnu skolas valbitaju; Videmes aģiēs pahrvalde par ustraugu wezaleem palihgeem: 2. ezirkna Wl. Kohns, 1. ez. K. Weierle un 4. ez. K. Hafens, par ustraugu jaunateem palihgeem: 1. ez. waldes grammatvešča palihgs Pruschinskis, 5. ee. — 2. ez. brandwihna dedinatawu kontroleeris B. Geraslows, 4. ez. — tas pats eerehbnis no 3. ez. L. Wišchenskis, par aģiēs pahrvaldes grammatvešča palihgu — 4. ez. brandwihna dedinatawu kontroleeris Chr. Kimmels, par wezaleem kontroleerem pee brandwihna dedinatawam: 3. ez. jaunakais kontroleeris N. Bludarows, 2. ez. kontroleeris W. Ueliskis, St. Koflowkis, N. Tšerkašows un Fr. Bells.

b) Baltijas notikumi.

Starp Baltijas un Valto jubram „Zetu ministrijaš ūurnalā“ inscheneers W. E. Timonows leel preekšča rakst dštu konali. Raksta autors ušstahda jautajumu par Baltijas un Baltas juhru sameenochanu, eerihlojot starp abām minētām jubram dštu uhdens zetu no Ladogas ešera pa Swiras upi zaur Dnegas ešeru un no ūejeenes pa Baltijas un Baltas juhru uhdenu ūškritnes upem un ešereem lihds Baltijai jubrai. Lai ūho zetu waretu eerihlot, nepezeeschami wajadšgs atwehrt eereju Ladogas ešerā, tā Kreewu, tā ahrsemju jubras lugeem. Šchā noluhā ronas wajadšba padšlinat Kewas upes augšgālu, tas peh; autora domam isbarams samehrā deelgan weegli. Ladogas ešers tabdejabi pahrwehrtos par datu no Baltijas jubras. Saimneezifsee labumi, tas zaur to zeltoš, ir ūešohi: Leelojeem jubras trowoneem buhgs eespehjamš pee-eet teeshi pee Wolchowas, Sjases un Swiras upju eetesam un pee daudš žitām weetam Ladogas ešera peekrašē, kura ūatur eewehrojamas mineralu bagatibas. Pee Swiras eetesas jaerihbi jubras oša, tur teeshi warēs išdarit Wolgas peekrašes labibas, loku u. z. pahrlohdeshanu no upes lugeem un laiwam jubras trowonēs. Zaur to wēpirmā labrtā buhgs panahla laika eetaupischana pee lahdiņu pahrtrawoščanas par 10 deenam, bet eetaupijumu lopsūma par mantu pahrwaldiščanu gabā sneegfees drošhi ween majafais pee miļona rubtu, lahdu peknu war atmešt til kapitalš no 25 milj. rubteem. Pa ūho zetu tad weedis tabdas prezes, kuras tagad pa to neteel ūubrtas dahrgo weščanas išewumu deht, tā pezm. nastā, kura pee Baltijas jubras ir til wajadšga. Tablat Timonowa lungeš ašrahdiņa, tā eerihlojot eekšemes uhdens zetu starp Baltijas un Valto jubram, kureš pee-ejams ari muhšu kara ūlotes leelajeem lugeem, teel dota eespehja Baltijas jubras kara lugu ešadrei ebraukt ošeanā waj ari no ošeanā atgreestees atpafat uš Baltijas jubras uhdeneem. Sen projektā kara oša M u r m a n e tad nebuhs wairš ūewiščā atšchirta ūajija, kur kara lugu nodakai pret šipru eenaide-neeku ašstahwetees latrā gadijumā war buht deelgan grubti, bet ūapnēs ūešchā ūafarā ar Kronštati, Peterburgu un L e e p a j u. Pa wairat ūintu wērtiju garo eekšemes jubras zetu buhgs eespehjamš maš deenās aššubrit ešladru no Baltijas jubras uš ošeanu. Tabdejabi ari walšis jubras wara eewehrojami peeaugs. Kas atteezas uš minētā zeta eerihloščanas išewumeem, tad peh; autora domam, ūišis ūešch, turhch pa leelakai dalai ees pa dšiteem ešereem un upem, war tikt eerihlotš ar samehrā neeleleem išewumeem, kuri nešahdā ūinā nepahrneegš išewumūs, kahdūs žitas Eiropas walšis new ūehlojuščas pat daudš mašal ūwarigeem mehrkeem.

Walsš no laukem. Par mums lauzeneeem, tā dšrdam, daudš teel ūpreesš no Rigas Latweešču beedribas runas wihreem un ari laškrastēem, tā „Zehwijas“, „Walsš“ un „Baltijas Wehšinesch“, tā mehs Rigas jubilejas ūwehtos newarot ūwinet dšeedaščanas ūwehtus, aš tā eemēšla, tā mums grubti laiki, un tā ūehleščanas un ruhtums pret Rigas dibinaščanu muhšs tabdā mehrā, tā dšeedaščanas ūwehtu pawišam ne-eespehjami. — Mehs nu gan, lunge, domajam pawišam žitadi. Ja mehs grubti laiku deht nedrihtlešam pišehtā braukt, tad jau jums, lunge, pišehtam mudri ja-apeet, — jo to tad mehs uš dšeedaščanas ūwehtleem wairat išdodam, tā žapat pišehtā eebraujot? Ja nu tās lauzeneezes newar braukt, tas peh; „Walsš“ išpauduma tās ūhda leetas un samta jatas walšā, bet mehs, tas gehrjamees weentahriščas wilnas un lartuna drehbes — kaut ari peh; modes pataištās — waram gan dšeedaščanas ūwehtus ūwehtiti. Un tas uš to ruhtumu un ūehleščanos atteezas, tad luhdsam dšeedaščanas ūwehtu pretineeku lungeš, ūawas rofas neaprašpit, mums ruhtumu uš teepjot, bet paščus ūawu ruhtumu un ūehleščanos aplahpet. — Mums lauzeneeem new nešahda ruhtuma pret Rigu, jo jau no behrnu deenam ešam to mahjuščees zemit un no tās wišu labu galdit — un mehs domajam, tā mums ir gan teeshibas Rigas jubileju lihds ūwinet. Aiskraukleotis.

Šemneeku argrarbanka Widšeme. Žuriewas Žgaunu laufšaimneezibas beedribas pehdeja fehdē, tā „Post.“ ūino, eestustinats jautajums par ūemneeku argrarbankas nodibinaščanu, kura mašgruntneekuš apgahdat ar lehtu kreditu. Šapulge aštinuše ūahdas bankas dibinaščanu par eewehlejumu un nolehmuse ūhi jautajuma galigu iščchirščanu atšahb nahtošam Žgaunu laufšaimneezibas beedribu kongresam.

Zehsu aprinka 1. ezirkna ūemneeku leetu Komifars Bauma lgs, ūawa ezirkna pagasta walbem ištahdrojš, tā pagasta ūstihweru pahrwehleščana atželta, t. i. new wairš pahrwehleščana peh; trim gadem išdarama, tā tas lihds ūahin notita, bet tā ūstihweri, kuri ūeenemti waj eelšiti paleel žapat uš preekšču. Aci komifara lungeš ištahdrojš, tā weetneeku pulkam new teeshiba ūstihweru algu pamasinat.

Widšemes gubernā no 1. lihds 8. okt. ar Sibirijs mehri ūastima 3 leelopi, kuri wiš; nosprahta; ar mutes

sehrpu ūastima 1; ar tratumu ūastima 5 leelopi, kuri wiš; nosprahta, 3 ūuni, no kureem 3 nosprahta un 1 noššis.

Widšeme ašstirinatās beedribas: Rigas Kreewu palihšibšas un Zehsu III. behru lafes.

No Praulenes. Walsš - Alufnes - Štufmanu peewedu dšelsžesč ees ari pa ūejeenes pagasta ūemi. Tuwaka ūajija dšelsžesčam buhšot Wiršumuiščā. — ūglihtibas ūinā mehs Prauleneešhi ne-ešam wiš žiteem pagasteem palatā palihušhi. Weetejā mahjitate muiščas mahjibneeku mahjā teel pa ūwehtdeenas wafareem notureti jautajumu ištahdroščanas wafari, kuri teel kupli apmekleti.

No Weetalwas. Druhmats rudens peenahjis, bet lihds ar to ūwarigatais laimets pagasta ūadšiwē — amata wihru wehleschānas. Amata wihru wehleschānas — kahds ūrdi lairinošs wahrs! Kureš gan newehlejas buht amata wihrs? Šchahdas žautas žeribas ūapnoja daudš, bet ne wišeeem tās peepildijās. Wehleschānu išnahtums bija otrads, tās „lungeš“ tas žereja buht waj latrā amata, tagad palika beš neweena un tos, kurus neweens nebomaja, eewehleja amataš. Par pagasta wezalo eewehlejām agrako pagasta wezalo J. Rosena lgu, par weetneekem J. Abolima un Lašcha lguš. Par teefnešeeem: Kalnina, Silina, Dienišča un Gallišča lguš. — Labu wehšini jaunajeem!

24. oktobri muhšu Labdaribas beedriba bija ūarihlojuse „jauno karewju“ pawadiščanu ar dšeedaščanu un teatri. ūrahdiņa „Muzenees“ lozemezeje. ūrahde išewās apmeerinošhi, jo galwenās lomas tehoja muhšu labate ūehti. Publitas ari bija peeteesošhi.

No Jaun-Weebalgas un apfahrtnes. Preekšč ūemas ūešas eespehšanas laiks pee mums bija loti išewiģis un ūstam lašam pawahwot agratee ūejumi jau tā ūafatojuščhi, tā prees to redjet. Ja wehl pawahwēs ilģis un ūilts rudens, tad doščam labam rudšu ūahle buhgs ja-plauj nost, lai tā apafch ūneega ūahwot ūatnes neišpudētu. 19. septembri wehl ušnahja šipriš pehrtonis. — Garām un tumschām naktim eestahjotees ari garpietši ūahl pazelt ūawas galwas un peekopi ūawu tumscho arodu, gan ušlaušdami klehtis, ašbraudami waj ašjahdami lahdu lumelinu. Šil warmahjigi ūešee neleeshi ūrahdā, to peerahda ūešohais: N. mahju ūaimneelam jagti nešpehdami klehtij burwis atlaust, ūrahpuščees uš jūnta, trepu weetā išleetodami wezas ragawas, atplehšušhi jūntuun greestus un ištahdrojš drehbes wairat nekā 100 rbt, wehrtiba.

Muhšu laiminu Grotušču muiščas ištahdrošeeam Šch. ūabojata tūmahščinas lokomobile. Laundari eelaušušees zaur ūturšena luhlu, lokomobilei noštruhwejuščhi wišas ūstruhwes un mitrišus un tad tos ašnejuščhi prom. — Ari ūejeenes aplahrtne maniti trakti ūuni. Tā nesen ūejeenes Wez-Šlanuku mahju ūaimneelam Šl. wina paščha ūunis ūarehjis gandrihš wišus wina lopus un ganu pušu. Wimetais ūunis ūarehjis daudš žitus ūunus gan tani paščhā aplahrtne, gan ari tuwejā laiminu pagastā. Šareeto ūebnu nošubhija uš Peterburgu uš Baštera poteschanas institutu. Žapeemin, tā ūejeenes ūunu ištahdrošē maš eewehro pagasta waldes pawehles un preekškrastus un neapzeetina ūawas ūunus tad, tad jau labi ūina, tā wina ūunš jau no trala ūuna ūarešis. Pagastu walדם deretu ūhini leetā ūper energistatus ūotus un ūauti pahrwalgiģos ūunu ištahdrošēem pee ūingras ūumigās ašbildibas.

P. B. . . . ns.

No Wez-Ates raksta „N. Lwl. Ž.“, tā St. mahju ūaimneeku G. A. wiša aplahrtne warot nemt ūew par ūawu. Wišas ešlas jaunās un leelumā un ištata ūinā lihdsinojas muišču ešlam. Ne wišai auglīgā ūeme (kahdas 110 puhrmeetas) zaur mahšlīsteem un dabīsteem mehšleem padarita til auglīga, tā tā dod wišlabakos augtus ir ūaumā ir ūapjūmā. Beš ūautu mišteem, ūoffateem un laimnita tā ištadus teel mehšlota ar ūalka mehšleem un tuhšlošeeem wešumu luhdras. Laulus apšrahdajot, aekšis neatduras ne uš weenu akmēni. Tee wiš; waj nu aprakti waj ūapšridšinatī un ašgahdati projam. G. A. lašam ir weenigais mašgruntnees Widšemes wideenā, tas ūawēs laufs eerihojšis drenašču un kura riņas peedarbs til leels, tā tas tani war uštahdit Sogniņas grafa Werga iģubroto žentrifugu. St. mahjās ištahdrošē gabšahrtā darbojas dahšadas maščinas. Wīawas teel ušlabotas un dahšadām ūahlu ūugam apšehtas. Nesen atšahbā ūeerņija ir par ūwehtibu wišai aplahrtnei. ū uš ūoli dabonam pahrleezi-natees, tā ūchāš mahjās rihojas ištahdrošēem.

No Litenes. Peekideen, 22. oktobri Litenes pagasta skolas namam tika nošwineti 25-gabu jubilejas ūwehtti. Škola bija laušču pahrpildita, lai gan ūwehtti nebija atšahbt ištahdrošati, tam par eemēšu bija tas, tā pagasta leelwihri negribeja ūwehtu pahrpilditi. No skolas wehsturiškā pahrstata, kuru dema ūolotajš E. Bruhniņa lgs, redšejām, tā ūolā ūhiniš 25 gadēs ūrahdajuščhi lahdi 30 ūolotaji (mums 3 ūolotaji), kuri ušaušhinjuščhi apmehrām 1200 behrnus. Wišilgati par ūolotaju ūabijās ūahwana lgs (13 gadus). Tagad te ūrahdā 3 ūolotaji E. Bruhniņa lgs, J. Deewoļina lgs, un A. Kalnina lgs. — Tablat runoja ūolotajš J. Deewoļina lgs par pašču jubilaru — skolas namu ar nepeeteesocham telpam (preekšč 160—180 behrnu) un par Litenešču ištahdrošanos pret pehdejo. Runatajš leetu tuwaki motiwedams teiza deelgan ruhtu pateušču aģis, kura warubht dahšeeem ari nepatika. Šawu runu Deewoļina lgs nobeidsa ar diejneeta Pūnpura wahrdēem: „Šlawa un gods tai tautai, kura no ūehleščeeem nebihdamās gaismu un brihwibu ūewim iģahdā.“ — Wehl runaja ūolotajš J. Bruhniņa lgs par ūolu un winas nošhmi, ašrahdidams uš paščapinas ruhtumu — paščapinas — kura leel kritiiki eestahitees muhšu ūadšiwē un ūaprast winas ušewumūs. No ūadšiwēs ūaunumeem runatajš ūewiščhi norahdiņa uš mahjitižu, kura til dšiti eestahnojušes muhšu ūadšiwē. Tadeht ūajopjot ūolās un jamahjot behrni, lai tee peeaugtu tautas mibleštiba un ištahdrošā g a r a b r i h w i b ā. — Pašarpar tifa dšeedatas wairakās dšeešmas gan no Litenes dšeedaščanas beedribas lora, gan no behrnu lora. — Weigās tifa rahditas pirmo reiši miglas bildeš, pee kam pašinoja, tā nahlamiba tišchot peh; eespehjas ūarihloti preekščlāšijumu un jautajumu ištahdroščanas wafari ar miglas bilšču palihšibu.

X-y.

No Kirbišču pagasta. Wahrs „Kirbišču pagastš“ gan reti buhgs lahdu reiši laškrastēs minētš un wiš-pabrigi nemot ari Kirbišču pagastā nelas ūewiščhš lihds ūhīm new notijās. Laudis ūhiniš pagastā pa leelakai dakai dšhmo peh; ūawu tehwu-tehwu eeraščam, išnemot kahdas mašas ūawšarpejas ūlbas, deelgan ūatizlgi. Tā tā pagastš atrodas Baltijas juhras peekrašē, tad laudim, kuri daudš maj grīb ūrahdat, deelgan peknu un tapeh; no ūahšibam waj žiteem ūahdeem kramplaušču darbeem nebija ne wehšis. Bet nu lahdu lažinu atpafat ūhā pagasta ūaimneelam D. tita no kramplaušeeem nakti ušlaušta klehtis un, ūinams, ištahdroš dahšadas mantibas, tā audešli, wilna, ūeweešču un wihreeschu drehbes, apmehrām par 200 rbt., ištahdroš lahdi jaunūndšei, kura atlijis tika til daudš tā mugurā! Šakeet, tā gan lai ūrds tur neshahp! Tani paščhā nakti tita ušlaušt tuwejā L. frogā alus pagabs, no kura kramplauščhi druģin, bet ne daudš pamehmuschhi alutina, tā rahdas, tad pamehmuschhi tika ištahdrošanas peh;. Ar to ween nepeetita, tā tita klehtis un pagrabi ušlaušt, bet otrā nakti žemini apmekleja ūirgu aolokus un ganibas, no kureem J un J. mahju rentneekem ūatram ašweda pa behrišam, jadomā, ar kureem ūagtas mantas ašwešt. Dšird, tā laiminu pagastēs teetot no naktis tūmfonēem beehchi ween pehdeja laika apmekletas gan klehtis, pagrabi un ūalki.

No Želgawas. Žau beehchi dširdeju par ūahšibam, kas pawrahdatas Želgawas dšelsžeta wagonos un tadeht arween rihojos ištahdrošati, žetodams pa min. ūinju. Bet tam nu eespehjamš ištahdrošati ūitena nolehmumam! Ušlaušatees til, žil tragi-košists bija mans jaunakais peedšhwojums. Tad nu 9 oktobri laišchos pa Želgawas dšelsžetu uš Wez-ūuzi, noluhā ūalkaušt laipnam eeluhgumam, paweešotes 10. oktobri Wihdeneš, Wihstu dšeed. beedribas ištahdrošumā. Protams, tā tad manā ūomā atkadās beš wešas un wajadšgam drehdem it ūewiščhi wehl pulks orkestra nošču, manas ūuplejas, un — nu domajeet — ari parulas un ūhminis. Uštrahwis ūawu bagatibu wagonā uš ūalkta wiš ūawa ūehdeta, es mantu ūargaju tā pagasta wezis naudas ūapja atšlehta. Beš žilweš domā uš lokomotiwes wadonis brauz. Kamehr tā pahrprahtoju par gaidumeem jauneem eespaideem Wihdeneš un rati duh; weenmutīgā meldinā un ritumā, eesnaušchos it ūaldi un tad nu ūuzē aģis atweru un pahrleeziņos, tā wiša mana ūtatuweš bagaščha tā mehdš ūagit pee waina, ūalimstu un paleeku wehl tika ištahdrošina nelaimēs, tahdas nelaimēs, ūarai beš ūhminēs un nomasloščanas wairš newar gahdat žita ištata. ū tu žetahdrošais jagti! Wīawas manim ūehdeja naudas wihrs ar ušpampušču ištahmodanu, — kom tu nehehrees tam — protams ištahmodanam — aš ahdas? Nē, tew wajadšga ūuplejas un notis, porulas un ūhminki! Nu atrodos žetā, atteers, lam maj ūundas wehlat jaštahjas uš ūtatuweš, uš kura luhlofees daudš aģis un ūuam new ne parulas, ne ūhminka, ne nošču, ne ūupleju, ja pat ne gaderobes un ūahdras wešas! ū, redaktorā lungeš, tā ir ūesa, kuru pat kreets ūonjats nešepi remdinat. Kad man tomehr ištahdrošas ar daudš laipnu Wihdeneeku peepalihšibu tikt pee žitām notim un wišu wajadšigata, tad tā nu atkal bija mana laime — ešmu ūwehtdeenā dšimisi. — Beš wišeeem atteereem, kureem nahšas žetot starp Želgawu un Wez-ūuzi, gribetu padomu dot, ūawas notis, ūuplejas, parulas, ūhminki un žitas ūtatuweš wajadšibas glabat ūem wihre-drehbem. ūil arween droščhi, gan jau išeš plahni!

Adolfs Allunans.

Zehlabstahneeki lopā ar Kiršburdšneekem grīb dibinat lahdu wideju mahjibas eestahdi Zehlabstah. Kam ween bija ūehja un griba, tas ūawus behrnus no tā apgabala ūubhija ūolā uš Rigu, Želgawu, Lēepaju un žitām pišehtam. Ja tur nodibinatos lahda wideja mahjibas eestahde, tad ūelmeš, tā žerams, buhtu labas. Tagad jau ūhīm mehtim ūahmeti 1 1/2 tuhšā. Nolemts luhgt wal-dibim, lai tā atkautu tur dibinat wideju ūolu, pee lam ūinamu pabalstu došu Zehlabstah un Kiršburga. Žerams, tā ari aplahrtēee bagatneki neartrawu ūawu palihšibu. Kahda ūola buhtu dibinama, wehl new ištahdrošē. Dahši wehlas progimnašju, žiti realu waj lahdu profesionālu ūolu ar realškolās teeshām.

Leepajas ūirgotajš Reishofs, nomirdams pišehtai norakštija 200,000 rbt. leelu kapitalu preekšč labdarigās eestahdes eerihloščanas, tur mašurigu pilšonu behrni waretu mahjitees.

(K. G. A.)

No Wirjawneekem. 24. oktobri ūh. g. Gelejas dšeed. beedriba ūejeenes ūutenu mahjās ištahdrošina ūlunana lugu „Pahržigiba un nahabšiba“. ūrahde, eewehrojojt to, tā uš ūtatuweš ūahjas gandrihš wiš jauni ūehhi, ištahdroš labi. Apmeklets bija pawahji.

Kahds weesis.

No Leel-Šefawas. Reti gan kur lašam buhgs til partejišs gars tā pee mums. Te tu dširdi weenu partiju, te dširdi otru partiju „apšinigi“ rihojamees uš amatu wihru wehleschānu, it ūewiščhi uš pagasta wezalo; ūinams, galwenee riħjibas punkti — krodšini. Behdigi atnahja gaidamais 25. oktobris, uš kuru deenu bija nolemta pag. amata wihru wehleschāna. Amata wihros nahja leelīstas pahrgrōšibas un tamdeht ari min. deenā peh; behtas wehleschānas krogos tita dšerts žil til leen. Bet otrā deenā, ūawu brihnumu: dahšam partineekam ūlas brilles uš aģim! — Weetejā dšeed. beedriba ištahdroš 14. novembri ūh. g. pag. nama telpās teatri ar ūešochu balli. ūrahdis lugu „Wahdris“. Waidišam ar preeku ūho preekšč mums reto gara ašpirdšinajumu.

No Wihdenes. Swehtdeen, 10. oktobri Wihstu dšeed. beedriba ūarihloja ūejeenes pagasta nama ūahle teatra ištahdi, kura ušweda A. Allunana lugu „Wih manī rabi raud“. Šchāja ištahde weeoļas ari ūchās lugas autors, muhšu žeen. teatra tehws, tehtodams „funktineela Pūščha“ lomu. Publitas aplaušt preekšč „Pūščha“ ne-maš negribeja rimees. Nošchehlojami tika bija, tā muhšu apgabala „funktineeki“ uš ūho ištahdi nebija eerabušees un tā nebadauja ūawa kolega darbibu apbrihnot un no tas ūefam dahšu labu pamahjibu ūmetees. Lugas otru galweno lomu — Wrenji, tehoja ūejeenes eereentais atteers K. lgs, kureš ari no publitas ištahdrošinas leelu atšinibu. Ar pahrjeem ūehšeeem ari wareja apmeerinatēes. — 14. oktobri atwahdijās no ūejeenes muhšu ištahdrošas

kolotājs un ebrģelneeks, veicis Vienuvalda tehns. Be-
dejais savā grūbtajā amatā ar retu zibību un kreetnumu
notalpoja 46 gadus un viņa tajā laikā vīnš bija eegu-
wis no fowas preefšneezības un wīšas draudšes leelu
mihleštibu un zeenibu. No sawa til eemihlotā amata
wīnš alkahpās labprahīgi un tagad wīnš aiseet uš Rīgu
pee Doma bairnijas par kesteri. Schejeeneeschi L. tehwa
aiseešanu nojcheho lipri ween. Lai Deewš wīnam pee-
faktir baltas deeninas wīna jaunajā darbā! Wehl buhtu
peemīnams. ka L. tehws ari Latweešchu rafsineezibā daubš
ir publeeks. Lai tīfai peemīnu Plates apgahdibā isnah-
tuscho stahstu krahwuwa wīrtni, sem wīspahriga nosautuma
„Laiša kawelīš trehšlas stundās.“ Par L. tehwa pehz-
nahjeju tapa israudšis no schejeenes fungeem un pogasla
F. Friedrichsona lgs, lihdschīneejais skolotājs Laidš pēe
Zaileem. Fr. lgs ir schejeenees, fufsch preefch 10 gadeem
pabeidša Jelawas seminaru ar toti labām sekem. Ja-
nowehl Fr. lgam schejeeneeschu starpā eeguhst tahdu pat
mihleštibu un zeenibu, kahdu baidija wīna preefšgahjeis,
Vienuvalda tehns!

c) No žitām Kreewijas pusem.

Wehstulo is galwas pilsehtas. XVII. — Tāpat
ka Dr. Nanfens un Dr. Andre lihds ar daudš žiteem
finatru wihreem žentās un zenschas ispehtit to, kas wehl
uš femes wīršus, nam ispehtits, tāpat ir ari daudš finatru
wihru, kas nerimst, grībedami ispehtit, waj ir waj nam
eephejams kahds salars starp dšhwēem un mirušcheem,
starp tagadni un nahstoni tā ļautā paredšchana, nosap-
nošana u. t. t. Tā ka schis arodš wehl toti maš is-
pehtits, tadeht ari wīšas uš augščā minetām leetom
atteezofchās parahdības mums leetas buht toti nosleh-
pumainas, tad ari Peterburgas laitrakstī pehdejā laikā
ihpafchi „Per. Gazeta“ un Per. „Lektor“ (Nr. 277 un
278), atstahsta dafchus faktus sem wīršratfja „Изъ мѣра
таинственнаго“ (is noslehpumainās pafaulēs). — Birnais
laitrakstis sine, ka Peterburgā drihšumā jagaidot kahdu
„mediumu“, kuršch spehjet atfaukt mirušcho garus pilnigi
gaischā itabā (lihds schim, tā finams, schee „mediumi“
galwoja, ka no wīneem fantees gari materialisejotees, t. i.
peenemot azim rešamū weidu tīfai waj nu pilnigi
tumschā waj ari toti wahji apgoisnotās telpās.)

Par schi „mediuma“ spehju laitrakstis apfola dot
wehslaf, kad mehginajumi buhšot notifufchi, fewischtu
aprafstu, tagad turpretim tas peewed dafchus notifumūs is
nupat isnahfufchās W. B. Binera grahmatas par augščā
mineto noslehpumaino garigo pafauli, t. i. par tā fawto no-
fapnošanu parahdibom, garu materialisajiju, somnabu-
lismu, paredšchānu u. t. t. Biners atbildot uš scheem
jautajumeem toti pafschī, tā „Per. Pas.“ fala, tad par
daudš pafschī, lai waretu wīšu apstaitit žit nezil peete-
kofchi laitrakstī. Un tā ka scho rindinu rafsitajam ari
nam azimīrli Binera grahmatas pee rotās, tad ja apro-
bechojās tīfai ar augščā peenestā laitrakstī rafsita aistab-
stīschānu, žeribā, ka zeen. lafītajem interesees fetot ari
schahdu pehtijumu pafahpumeem, femiŃhli wehl, tad
eewehro, ka dšhwē gandrīh waj lairām buhš gadīees
las, par to teem teeŃham bija jabrihns, un, teitim, pee-
mehram — paredšchāna, waj ori nosapnošana

„Nu, kas gan waretu buht schi „paredšchāna?“ falo
„Per. Pas.“ „Žit dafschlūm mehs ejam pa ledu waj
pa židam žetu. Uirei mums eenahst drahja, ka mehs
teitim un — krihām ari... No mahjam aibrakstu-
scheem, mums uirei eerahpejas, kas sin, waj wīšs buhš
labi un. — pahbrauzot israhdas teeŃham, ka tas slīfīs
notižis...“

Zeen. lafītaji warš apleezinat, ka tahdu un tamli-
dšigu notifumu deesgan daubš. — DrihniŃhīgaks jau
sefofschs notifumūs, par furu „Per. Pas.“ apgalwo, ka tas
pateefi nesen notižis.

Kahds jaunš wīršneeks redšeis beechi halunzinajijas,
ka tās noteek pee daudšem, wīswairaf nerwošem žiwe-
teem. Kahdā wafarā tas aironas weefibās, spehlē weešu
preefchā klaweeres un dšeed. Te uirei tas beidš spehlet,
uŃjelās pawifam nobahlis un isfaidro weeseem, ka tas
redš uš durwju sleegschāna toti stahstas seeweetes tehlu,
fura mahj wīnam ar rotu. Wīfī statas uš durwju puŃi,
bet neweens neta neredš. — BeeŃi domā, ka wīršneeks
pahrpahlejees un fahsimis, mehģina wīnu apmeerinat, ap-
galwodami, ka durwīs neta naw un ka tas wīnam tīfai
tā isģeees. Bet — tas redš, ka stahstā seeweete nomeetas
uš durwju sleegschāna želōš un luhds wīnu, lai tas nahš
wīnai lihds.

Wīršneeks fanem ari duhšchu un eet. no wīseem
weeŃem pawadīs, noslehpumainam tehlam lihds. —
Tehls eet pa preefchū, pa pilsehtas wahrteem ahra, pee
lam wehl apgreeschas wairakfahri aplahet un pahreģinas,
waj laudīs eet ari lihds. — Šwedis wīnus uš leelžeta,
noslehpumainais tehls greeschas pehz tahdām 20—30 mi-
nutem, fahuns no žeta nost, apfahjas pee kahdas nesen
isfaktas un aisehrtas bedres un — pafuhd.

Wīršneeks lihds ar žiteem apfihmē scho weetu ar
almeneem, dodas tad apafat uš pilsehtu, panem few lihds
wairaf saldam ar lahptam, nahš apafat un rot tai weeta.
Drihšumā tee useet tur dimūs mironūs: wihreeti un Ńee-
weeti. Pehdejā ir tā pate, furas tehls parahdijās wīr-
neekam un atweda wīnu uš scho weetu.

Notifumu pafino poliģijai, eesahlas ismelleŃchāna un
ispehtī, ka Ńhee ir kahda jauna pahra lihdi, furus nakti
preefch tam notahmīs, aplaupijis un apraxis wedejs, kas
ari atfinas un dabuja pelnito sodu.

Ne maŃat interejants sefofschs, turpat peeweŃis „no-
tifumūs“: Diwas draudšenes reis aprehmufchās, kad weena
no wīnam buhšot nomirt, parahditees orai dšhwai pa-
litufchāi. — Pehz kahda laita weena no wīnam, pateefi,
nomirufe.

Dšhwa palikufe draudšene, R. kundse, iģi gaidijufe
uš mirufchās draudšenes apzeemojumu, bet newarejufe ja-
gaidit. — Wehslaf, kad tā wīnu jau tā puŃlihds peemir-
jufe, R. kundse, peepeschi nakti uŃmoŃās, glufchi tā tā ro
kahds buhtu modinajis. — Pee nakti lampinas gaimos
tā eetranga famu mirufcho draudšeni trehšā seŃscham ap-
gehrbu mehlti ar ihpajchu galwas Ńegu. Parahdiba
drihš pafuhd un R. kundse domā, ka tā redšejufe tīfai
halunzinajiju. Bet ar mirufchās meiu fateekotees, tā dabūn

finat, ka mireja teeŃham apbedita tahdā pat mehlti, kahdā
wīna nakti bija parahdijufes.

Ši Franģijas Ńino atkal par sefofcho notifumu, furu
nosfahstijis mirufchās Alschiras bīŃfaps Pawiē. Tas bijis
wehl jaunš garidšneeks, kad reis, sawā darba kabinetā
sehdeedams, wīnšch eeraudšijis, ka durwīs atweras un
eenahst kahds sen miris draudšes loģelkīs... „Žuhs
mani mihlejat,“ tas faka uš garidšneeku, „nu tad pa-
lihdsat man tagad; eš nomiru un paliku neŃamafajis
sawu parahdu. WīŃmafajot žuhs wīnu, lai man weenreif
meers.“ Lihds ar to mirufchās pateģijs, žit wīnšch pa-
rahdā un fur wīna parahdu dewejs dšhwō. — Otrā
deenā Pawiē isplidbijis mirufchā wehleschanos un atradiš,
ka wīšs bijis tā, ka wīnšch, t. i. wīna garš to teģijs.

Nahfokchā wehstulē aistahstīschu wehl dafchus Ńheem
lihdsīgus notifumūs, par furu pateģību, finams, ja-atbild
augščā mineteem laitraksteem.

Ahrprahriģo namu buhweŃchāni wafšs pa-
padome nolehmuŃe 9 miljonūs. Kreewijā is uš 1000 ee-
dšhwotaju nahš 2 wahjprahriģi, tā ka wīnu Ńfahis ir
deesgan leels. Wīš peenahģigu eestahschu trufhuma 85% no
Ńheem nelaimigajeeem nehauda nekahdu kopŃchānu. Nedau-
dšee ahrprahriģo nami hahŃim peehahŃti, tā ka tee newar
isplidit fahriģi sawu peenahŃtumu, tapehģ ari reti ween
laiemejas kahdu Ńlimneeku isfahstet. Tagad Kreewijā pa-
stahw trejadās ahrŃeŃchānas Ńistēmas: pawifsonu, korpuŃu
un laurfaimneezības koloniju Ńistēmas; pehdejā gan naw
wīlelehtalā, bet tai Ńinā gan eeteģamata, ka leelata data
Ńlimneeku žekas no lauzineekem un preefch wīneem tad
ari semkopības darbi ir wīšpeemehriģaki.

Sawadi eŃeri atrodas ap ŽufatīnŃtu, Tobokstas
gubernā; leelatee no teem ir Mangutš, Saltains, TeniŃs
un Ńta. No 1852. g. pamānija, ka uhdens Ńchāis eŃeris
pazetas. No tā laika lihds 1863. gadam Mangutš pee-
plidijās ar uhdēni ahrfak neta žiti un pahrpahudinaja leelus
Ńlojumūs, furi tagad apauguŃchi ar needrem. Lihds ar
to uhdens pahēhlās ari žitos eŃeros un Ńas preefch
60-teem gadeem bija Ńfaktiri weens no otra, tee Ńapluhda
weenā pafschā eŃerā. Weji laudīs ŃahŃta, ka Ńhee eŃeri
pahrpahŃst un isfahst it pa 40 gadeem. Dofchi azulee-
zeeri apgalwo, ka daudšās leejās, fur tagad eeraudšees
eŃeri, wīni pa Ńeena laiku rafufchi akas 3 arŃchīnu dšlumā,
famehr dabujufchi uhdēni.

No Rīgas.

Par Dšeedafchānas beedribās „Notas“
trehšdeen, 20. oktobrī notureto tehjas walatu, furā
Rīgas LatweeŃchu beedribu preefchneeki un Rīgas Lat-
weeŃchu laitrakstī redaktori pahrunaja V. wīspahrejo
LatweeŃchu dšeedafchānas Ńwehtu ŃarīhŃofchānu 1901. g.,
jau pagahjuŃchā numurā ihumā Ńinōjam. Par Ńcho
pafschu walatu rafšneeks A. Deglams „Deenas Lapā“
eeweetoģis pafschu pahrfaktu. Ari awiŃe „Dīna-
Zeitung“ parahdijās pafschs apfats, furā pa leelai datai
bija nodrutats tas pate, kas „Deenas Lapā“, bet dafchu
langu runas bija wehl aistahstītas pafschāfī. A. Deg-
lama lga tehjas walata aprafstis nu Ńahēhlis leelu uŃtrau-
lumū. Rīgas LatweeŃchu Beedribās preefchneeks Gros-
walda un „Baltijas WehstneŃhā“ un „Bals“ redaktors
A. Webera lgi nu Wahju awiŃēs apgalwo, ka A. Deg-
lama lgs to runas Ńagroģijis un nepareifi aistahstijis.
Fr. Grosfwalda lgs rafšneeku A. Deglama lgu nosauģ par
obŃfuru un neapŃinigu Ńtribetoni un par meli. A. Deglams
„Deenas Lapā“ atkal aifrahda, ka wīnšch wīŃu aistahstijis
pehz pateģības un ka wīnam eŃot „toti Ńehh“, ka
Fr. Grosfwalda lgam eŃot LatweeŃchu publiķas
preefchā žitadi uŃfakti un Wahju pub-
liķas preefchā atkal žitadi. — Par Ńcho po-
lemitu žeram Ńameem zeen. lafītajeeem, kad tā buhš no-
beģta, dot ihu pahrfaktu. Šchoreis aifrahdīfīm tīfai uš
to, ka famehr „Baltijas WehstneŃhā“ un „Bals“ redak-
tors A. Webera un Fr. Grosfwalda lgi pa Wahju laitr-
aksteem rauga atrantees no pahrmetumu nahŃas, it tā
tee buhtu min. Ńapuhģe runajufchi, ka LatweeŃcheem-lauzi-
neekem nekahštos Ńwinet pa Rīgas 700 gadu jubilees
laiku V. wīspahrejos dšeedafchānas Ńwehtus, tamehr
„Baltijas WehstneŃis“ un „Bals“ pa wezam nīni apfaro
dšeedafchānas Ńwehtu ŃarīhŃofchānu 1901. gadā, isfo-
boponaš, Ńas preefch dšeedafchānas Ńwehtiteem uŃfahģas.
Lai paklausamees kahdejadi, Ńtaro žitu „Baltijas Wehst-
neŃis“ to dara. Wīnšch sawā 242. numura wehstulneekā
par to, ka wīnšch, „Baltijas WehstneŃis“ weģina wī-
pahreju leetu, pafš few isfaktā wīslabato leezību wahrdru
pa wahrdam Ńchā rafštidams:

„Peterburgas Ahrriģas dšeedafchānas
beedribai. Ģiam dabujufchi kahdā beedribas kumerā
eefuhģijumu, furā tīfai rellamu preefch ŽuŃhu Ńofeem
dšeedafchānas Ńwehtu leeta. Ja eefuhģijums pateefi nahš
no žums, tad mums tīf jabrihns, ka Žuhs greechatees
pee mums, lai wrehs Žuhs ribŃofchānos weģinatū.
Doddam Žums padomū, wehriģaki isfahst un eegaamot,
to wrehs dšeedafchānas Ńwehtu leeta rafhģijufchi. Tad Žuhs
warubti nodarbofatees ar to leeterģiģatū, neta uŃbahst
Ńawus pafalpojumūs Ńchā Ńwehtu leeta. Red.“

Un deenu wehslaf, sawā 243. numurā „Baltijas
WehstneŃis“ atkal rafsta wahrdru pa wahrdam Ńchā:

„M. L. — Rīgā. Žums tairniba, ka preefch
naudas lafšchānas labdarīģeem woluŃkeem
wajadģiga weeteģās waldības atlauja. Do-
wajams, ka preefch žiteem woluŃkeem,
kā peemehram kahdu Ńwehtu ŃarīhŃo-
fchāni, ari tahda atlauja wajadģiga. Ja
nu Ńinamee kungi tīf braŃchi un atklahti
ribŃojas ar Ńaweeem Ńibmeģumeem, tad
laikam wīneem ari uš to buhš atlauja. Red.“

Tā rafsta „Baltijas WehstneŃis“. — Šche mums no
Ńawas pufēs „Baltijas WehstneŃis“ un tā redahģijai
wairs naw lo tekt. Tīfai muhju zeen. lafītajeeem un
wīseem, Ńam wehl ruhp wīspahrejas kreemas, žehlas un
Ńwehtas leetas, pafstaidroŃchānas noluhfā wehl peedīfīfīm,
ka mīnerā leeta no naudas lafšchānas waj preti nem-
Ńchānas naw un newar buht ne rwna. Garanti, jeb ka
„Baltijas WehstneŃis“ pahģlās fahģi, Ńihmetaji isfala tīfai

Ńawas domas, ka tee tahdā un tahdā gadījuma, t. i. kad
atfauja dabuta, gatawi ar tīf un tīf kahdu leetu weģinat.
Un to neweens lūmūs neaifšleedš.

Wģajinajums.

ReiŃarīķlās Kreewijas DahrŃfopības
Beedribas Rīgas Nodata, sawu darbību eefah-
tuŃe, uŃajina zeen. dahrŃneekus un dahrŃfopjus, Ńahtees
ar wīnu Ńafarā, wīŃpīrūs eefuhtot jautajumuš, furus tee
wehletos dabut isfahdrotūs. — Beedribas preefchneezība
isfahlis eefuhtitos jautajumuš beedru Ńpeģialīfītu Ńtarpā un
ruhppeees, ka jautajumi pehz eephejas leetiŃhŃi un wī-
puŃģi tīfū isfahdroti. Jautajumi jaeeuhta ar rafstu uš
beedribas preefchneeka wahrdā. — Tahlak jamehģlās, ka
wīŃi dahrŃneezības un dahrŃfopības draugi eefstatiu par
sawu peenahŃtumu, eestahtees Ńchāi beedribā par beedreem,
ar to Ńagahdadami beedribai pafschalus lihdselkus un
darbiģi weģinadami wīnas noluhfūs wīspahribas labā.
— Beedru kandidati war peeteitees gan žaur beedreem,
gan personiģi, gan ar rafstu pee beedribas preefchneeka
Aleksandra bulwarī Nr. 1, eemafajot 1 rubli eestah-
Ńchānās naudas. Beedru nauda par 1900. gadu ir
3 rubli.

R. K. D. B. Nodatas preefchneeks: Fr. Lassmans.
Rafšweidis: A. Lassmans.

Peē Rīgas mahģības apgahala waldes no-
turamos konferenģi, furā apŃreedīs mahģības pro-
gramas preefch ewangelīuma-luteranu tģibās mahģības
pafneegŃchānas, ka „RīŃhŃ. WeŃtu.“ Ńino, atklahŃot 12. no-
wembri.

Rīgas LatweeŃchu teatri trehšdeen, 3. nowem-
bri israhdīs: Roderīcha BenedīŃsa joŃu lugu „Ńatģiģee radi“.

Wahju Amatneeku beedribā Ńwehtdeen, 7. no-
wembri buhš J. Rafmīra lga 25-gadu Ńtatuweš darbības
jubilejas benefiģe, furai isfahdŃita Wafsa Dreiera joŃu luga
„Seeweefchu eenaidneeks“.

Rīgas pilsehtas budŃhets 1898. g. nosleģģis
ar 178,680 rbf. leelu atklumu.

Ńtatutu apŃīpīnafchāna. Waldība apŃīpī-
najuŃe kahdas beedribas Ńtatutus, furā few ŃpauduŃe par
mehrli, modinat mihleštibu uš mahŃlam žaur Ńaigu isfah-
Ńchu ŃarīhŃofchānu. Beedriba nodibinajufes Rīgā.

Kahdā gada laikā Rīga dibinata? Uš Ńcho
jautajumu Wahju amatneezības beedribā pehdejā jautā-
jumu isfahdroŃchānas wafarā kahds mehŃurneeks dewīs
Ńchahdu atbildi: Pehģ kronīŃta Indriķa LatweeŃcha pīrmeē
Rīgas nami uŃfahŃti buhwet 1201. gada wafarā. Bet
laukums preefch pilsehtas tģiģ ismeklēš jau gadu pīrms
tam un tee bijufchi Linu wīrŃajufchi, furi uš bīŃfapa U-
berta aplauģafchānos weetu pee Daugawas un Rīģes
eeteiŃufchi tā fewiŃhŃli derīģu preefch pilsehtas dibina-
Ńchānas. Ka Rīga ne-efot dibinata pee upes isfelas, ir
Ńawadība, furā Ńahpoma pee wīŃam Baltijas juhvas pil-
sehtam. Pee upem tīfai ismekletas weetas, furas labi
tahlu atradās no upju isfelas un tomehr no juhvas
kugeem wehl wareja tīf Ńafneegtas. Tas notīfa tadeht,
lai juhvas laupitajeeem pilsehtas par daudš ŃģajinoŃchi ne-
Ńahwetu aģu preefchā.

Spehtu nams, tā tagad israhdas, pafstahweģis ari
weģajā Rīgā. Šlepenpolģijijas preefchneekam Koģiķo lgam
bija žehluŃchās aisdomas, ka Peterbairnijas eelā Nr. 3 weenu
trepi augščā, Drafģlijas pawalŃneeka F. dšhwofki beechi
Ńanahst lungi uš naidu spehlet. Ńarunajees ar priŃtawu
RoŃmani wīnšch kahdu nakti pulŃŃten 1, pahģreģbees žiwilā,
dewās uš mineto dšhwofki. Kad uš wīnu peeŃlaudģinajumu
peeprafģija, Ńas tur ir, tad Koģiķo mīneja kahda Ń. wahrdū,
kuršch bija finams tā spehtu nama apmekletajis. Tīflihds
durwīs atdarīģās, Koģiķo eeladeģu tublit iswīlla ahra,
famehr wīnšch pafš lihds ar priŃtawu RoŃmani eegahja
eefchā. Kahdā itabā ap galdu sehdeja 12 kungi; Ńartes
un nauda guleja uš galda. Sabedribu isfahdīnaja un
dšhwofka turetājam, kuršch par atfauju dabuja Ńinamū
Ńumu, wajadģēs atbildet teeģas preefchā.

Grahmatu galds.

Nedahģijai peefuhģitās Ńchahdas jaunās grahmatas:
LatweeŃchu Ģamilijas Kalendars 1900. gadam. Rīgā,
J. A. Frey apgahdeenā.

LatweeŃchu Kalendars uš 1900. gadu. VII. gada
gahjums. Saldū, Fr. Kruhmīna grahmatnīģas apgahdībā.
Baltijas Teesu Kalendars 1900. Rīgā, W. Altberga
apgahdībā.

Rugneezība.

Ģinas par LatweeŃchu kugeem. Pauline,
kapt. KruhmīnŃch, ees no Hartlepooles uš Fehmarnu un
Rīgas barfa Japan, kapt. Frizberģe, 22. oktobrī isģahģis
uš Rīgu. Amalie, kapt. Šielemans, želā no Ģalmata uš
Hartlepoles, 19. oktobrī gahģis ĢeŃģingborgai garam.
Antares, kapt. LeģaŃofol, 21. oktobrī aistahģijs Ģifabonu,
uš Rīgu nahtdams. Lotus, kapt. Onno, peemehmīs Ang-
lijā ogfu lahđinu par 16. Ńhil. no tonna uš Baru. Bra-
Ńiljā, un atnataf no ĢaŃŃonwilles totus par 120 Ńhil. no
Ńandarta. Emma, kapt. MartīnŃalns, ees no Ģardiffas
uš Ģuacacs, Ameritā; frats 15 Ńhil. no tonna. Sibens,
kaptēns Weiberģs, eeneem Ģardiffā ogles uš Ģifabonu
par 9 Ńhil. no tonna. Mersragģeems, kapt. Damberģs,
26. septembri no Rīgas isbraudams, 21. oktobrī eegahģis
Weymouthā. Seedonis, kapt. ĢriŃŃch, no 23. oktobra
atrodas želā no Ģrangemouhbas uš Rīgu. Emma, kapt.
Bīģels, Wentģpīlī eeneem lahđinu uš Ģunderlandi. Be-
thānija, kapt. BehrŃufch, 26. oktobrī aistahģijs Londonu,
uš Ģardifu dodamees, fur eeneems lahđinu uš Bernmudu,
Ameritā. Noas, kapt. LeģdīnŃch, no Rīgas iseedams,
28. oktobrī nonahģijs KronŃhtalē. Anna Matilde, kapt.
Dambis, želā no Rīgas uš Angģiju, bijis uš Ńektiā pee
ŠwonŃeģas. No Ńendales weģsta no 22. oktobra, ka
Ottomar, kapt. Ģelabjons, no 18. septembra želā no
Bernawas uš WeŃ-Hartlepoles ar tofa lahđinu, pretīģu
wehju deht eegahģis 19. oktobrī Waerdoes pawterģīnes
oģā; Kattegatā tugis Ńawēģis deka lahđinu. (W. W.)

No ahrcemem.

Kara finas. Is ahrcemem mums Dr. R. V. raksta: Vēstis, ka Buri jau eenehmuschi Ledisimisa, israhdijs ahtri par isdomatu. Nebija jau arī labgā domajams, ka teem til ahtri isdofees pahrspēht Anglus, kamehr wehl leelgabalū sinā abās pušes spēhti lihdsigi (ap 30 lauku un 4 zeetofschina leelgabalū). Zita leeta, ja Bureem isdodas atwest wehl wairak leelgabalus, tad to uswara buhtu puslihd no drošchinata, jo farewju staita sinā teem dubults pahrspēhts. Eil daudis nu sinams, ka Ledisimisa pilnigi eeslehgta no Bureem an katra satiksme ar Pitermarizburgu pahrtraukta. Buri eenehmuschi arī labdu zeetofschini pēe Tugela upes netahru no Kolenso sijazias (Kolenso ap 30 werstes no Ledisimisas). Tahdejadi Angteem pilnigi aistrustota atlahpšchanās. No Sfurtas sijazias, kas 20 werstes tabtati par Kolenso, gan esot isbrauzis „brunu wilzeens“ us Ledisimisa, kas atrahis abus titus par Tugela upi pēe Kolenso neaifstahrtus, bet waj tas Ledisimisa nonahjis — nesinams. Pēe Ledisimisas notikuschas 2. un 3. novembrī (21. un 22. oktobri) wairak nitnas zihnas, weenā schahdā zihnā Angti esot safahrušchi labdu Buru pulku un eenehmuschi schā pulka legeri. Bet Buri tomehr turpinot Ledisimisas apschaidischanu. Ar pahrtilku Angti esot labi apgahdati. Tahdejadi tad nu wišs jautajums grofisees ap leelgabalū zihnu: ja Bureem isdodas „apkluset“ Angtu leelgabalus, tad tee war sturmet Angtu legeri un zeret isnihinat generala Weita kara spēhtu, pirms tā tas dabun palihgus no Anglijas, kas jau 9.—13. novembrī fahšs pēe Durbanas zeltees malā. Ja ne, tad Buru litenis, ir tiklab tā ischakirts: Buri tairchu isfahrtijuschki fara, tā fatot, beidsamo wihru, teem wairis naw nefur ko nemt reserwisus, palihga pulkus, kamehr Angteem isdeenas peenahs jauni palihga pulki is Anglijas. Tomehr arī Angti, leelas, atsinuschki, ka ar lihdsi schim mobiliseteem (us faru farihfo-teem) pulkeem wehl warbuht nepeetiks preefch Buru nomahschanas un tapehš nobomajuschki poschā Anglijā wehl mobiliset (farihfo) diwus zitus fara spēhta korpusus. Naudas nu sinams tahds faršch malfas laifam douds wairak, nekā eepreefch domāts. Bet paschā Anglijā wis-pahrim walda leela fahjušmiba preefch fara: pat liberaler, kas bija fara usfahschanai pretim, atfihst, ka tagadejās apstahhās nefas zits wairis neatleket, ka faru sparigi turpinat un luhfot eeneht Transwalu. Ari pehdejās nelaimigās zihnas, Angtu pulgina fahjušmibschana pēe Ledisimisas naw warejuše laust Angtu sparū. Buri arī gan pahrgah-juschki 3500 wihru leelā pulginā par Dranscha upi un eelau-suschees Kapsēm, warbuht zeribā, ka teem isdofees peedabut Kapsēm „Afrikanderus“ fawā pušē, furi tad lihds ar Bureem zihnišees pret Angteem. Bet tairni robeschu ap-gabali ir deesgan tufneschainti un tapehš maf apdshwoti. Betschana femē gan esot labdi 5000 Afrikanderu pēebes-drojuschees Bureem, kas apsehdušchi Westingu un Kimber-leju; bet lihdsi schim naw warejušchi eeneht. Abās schajās pilsehhtinās Angti faweduschki leelus leelgabalū, dinamita un munizijas frahjumus, labdejadi tad isfahdrojas, ka tas naw til weegli eenehomas. Preefch Bureem wehl nepa-tihlami, ta melnee Bafuti draudot fazeltees, lai apfautu Buru feemas un behrnus, kamehr paschi Buri zihnas pret Angteem. Bafuti apdshwoti labdu 400 jubbies leelu, falmainu semiti pret watareem no Dranschas brikhwalfis

Angtu kara pulku wirtschadonis Deenwidus-Afrika generalleitenants Rodvers Henry Buller.

un warot kara suhtit 30,000 ar jaunakās sistemas plintem apbrunotus wihrus. Bet schahdā gadijuma gan Kapsēm „Afrikanderi“ draud no fawas pušes fazeltees, nepeekaut balto eemihneeku pēerigo noslatkeschenu zaur meschoneem. Kara gahjeenu pret Basuteem arī Angtu waldbiba faweeem balteem pawalstneekem newaretu aifleeht, ja tee fahrtu kaut un dedstnat balto eemihneeku apgabals. Angtu awisch-neeku ispaudums, ka 2. un 3. novembra (21. un 22. ot-tobra) zihnās pēe Ledisimisas krituschki 800 Buri un 2000 Buri tituschki no Angteem fawangoti, israhdijs par pilnigi fah-melotu. Wispahre redjams, ka Angtu korespondenti un awischneeki fawās fara sinās melo, to nagi nef. Zshenibā pehš Angtu wirtschomananta sinam schajās „ahmainās zihnās“ krituschki titai 30 wihri. Rahdas, ka abas pušes pēe Ledisimisas nogaiba — Buri warbuht fagaida wairak leelgabalus, Angti palihga pulkus is Eiropas. Pirmos jauno Angtu pulku transporta fagus fagaidija Skappifschē jau 6. novembrī (25. oktobri). Bet wehl lihdsi 9. no- vembrim (28. oktobri) nefas naw sinots par to nonahs- schanu. Weenmeh wehl Bureem labda nedeka laifa, pēe- spēst Ledisimisas Anglus pēe padoschanās. Pehš pehdejam finam, labdam Angtu „brunu wilzeenam“ isdeweēs no- braukt lihdsi Kolenso un no Wili zeetofschinā aifwest 4 wa- gonus ar fara materialu.

Wahzija. Starp Wahziju un Angliju noslehgt islihgušs Samoas leeta. Wahzi dabun diwas leelakās Samoas salas Upolu un Sawaiti, kuras kopā 2500 kilo- metrus (1 kilometris = apm. 1/10 werstij) leelas ar ap-

mehram 30,000 eedshwotajem. Amerikani dabun diwas mafakas salinas, kas kopā 200 kilometrus leelas. Angti no Samoas pawisam aifakas, bet toteesu tee dabun Tonga salas (880 kilometrus ar 170,000 eedš.) un bej tam wehl Wahzu Salomonu salu dāru (22,000 kilometrus ar 90,000 eedš.). Samoa un Tonga salas fahmehra labi apdshwotas un ziwilisetas, to eedshwotaji wišs krititi, tirdneezibas apgrofijumi fneebfas us wairak miljoneem rublu gadā. Bej tam tas atrodas labā weeta: zeta no Panamas waj San-Franzisko us Australiju. Salomonu salas tur- pretim apdshwotas wehl no kanibakeem (zilweku ehbejem). Tomehr wispahre jau Wahzu (diplomateem) atfal naw deesin zil labi weizes — agrareeschu pree (leelgrunteeku awises) ne bej eemepla pahmet, ka buhtot pilnigi peetizis ar Tongo salas nodoschenu Anglijai, jo Anglijas pawalst- neeku interesees us Samoas bijuschas fahmehra douds ma- fakas par Wahzu intereseem. Bej tam isdalis starp Ang- liju un Wahziju tahds lihdsi schim neutrals semes gabals Afrika starp Wahzu Kongo koloniju un Angtu „seta pēe- krasies“ kolonijam. Wahzu keisars Wilums II. 20. (8.) no- wembrī zefochot us Angliju, fur to apswelkchot us Spitedes reida Angtu brunu flote. Potsdamā, ka „Wald. Wehstn.“ sinoja, weefošas Kreewijas Keisars. Wahzu awises doma, ka schai weefoschanai arī politiska nosihme, ka notikuschas swarigas politiskas farunas.

Franzija. 9. novembrī (28.) oktobri fapulzejās augstā walfis teefa, senats deht fahwehrejuschos teefa- schanas. Teefai buhs darba pahrpnam, apshdsetee ween usdewuschki ap 500 leezineelus, walfis profurors 60 leez- neelus. No apshdseteem Deruleds iszejās deesgan pasch- apfinigi. Tautas weeteeku nams fapulzejās 14. (2.) no- wembrī un lihds ar to ministrijai eefahlas grubtas deenas. Tai tiks zelts preefchā mifsums „steidfoschu“ pēepahjumu, tā ka weegli war isnahht, ka ministrija gahschas, pirms tā ta pawisam wehl dabun preefchā zelt daschus leetderigu reformu projektus. Tā jau tas Franschu parlamentā pa- rasch, ka tiklihdsi tā labda ministrija luhfo labdas swari- galas reformas eewest, oposizija to luhfo nokaufet un gahst. Un tairni tagadejai ministrijai naw masums pretineeku: tai luhfo usbrukt i no labās i no kreisās pušes. Melins esot jau fadabujs ap 240 pēekriteju, kas luhfos gahst Wal- deda-Ruso ministriju. Nupat noturetā ministrijas sehde Afrika iszetotajs, majors Marschans pa-augstinats par pa- paltameeku. Franschu waldbiba us kinu aifshwtijuse labdus fara fagus un daschus bataljonus saldatu, kas lai eenehtu pēe Kuang-tschu provinzes pēekrasies daschas salinas, kuras Kantonas wizekalaris, negrib Franscheem atdot, kaut gan Franzija pehrn „nonomajuse“ schās salinas.

Austro-Ungarija. Irlaists jaunais walfis eeneh- mumu-isdenumu farafis, pehš kura irahdas, ka walfis is- dewumi pawairojusches par 65 milj. kronu (26 milj. rbl.). Bohemijas mafajās pilsehhtinās turpinajas nemeeri pret Schihbeem, Tapat Tscheku reserwisiti, kas mahzibas deht teel eefauti, ka Kreewu telegrafa agentura sinoja, douds- fahrt pēe wahra usfauti, atbild ar „zde“, „hier“ weeta, par to tee teel eebahsti arestā. Bet Tscheku eemihneeki nosoditos reserwisus wifadi godā un slawē.

Spanija. Ari Spanijā, tā is „Wald. Wehstn.“ redjams, Silwela ministrijai grubtas deenas. Nemeeri Barfelonā zaur gubernatora bahrdshu un kara likumu is- fludinajschanu titai wehl wairak usfurrinati. Ministrijas taipibas projekts, zaur kuru bija nodomats 39 milj. pefetu (13 milj. rublu) aifstapit, neatrod parlamentā schehlastibu, to nosauz par pahral fopuligu. Projekts aprobescho se- wischki stola budschetu. Bet wišā semē fahz pehš wairak ffolam, pehš wispahreju tautstolu eerihfoshanas. Semischki tirdneezibas kameras uswara fihwu oposiziju pret Silwela ministriju un pagehr, lai atget tirdneezibu nomahzofchus nodofus.

Egipte. Lords Riifchners atmetis fara gahjeenu pret „kalifu“, kas esot palizis leeks. Kalifam titai esot 5000 wihri un tas esot aifmuzis us Saharas tufnescha pušē, fur tas ne-esot bihstams. Tas nu deesgan fawadi: wehl maf mehneschu atpafat Angtu sinotaji stahsija no draudofchā mehra pēeaugofcheem derwischu bareem, kas darot jaunu fara gahjeenu par nepezeeschamu. Nemiht usmahzās domas, ka Angti kalifu atstahj meera, lai nebuhtu spēhti pahral jafafalda, faršch pret Bureem praja tā tā dees- gan upurus. Lords Riifchners apgalwo, ka dejembrī tapschot atwehrtis dshelshzefsch no Kairas us Kartumu 1600 werstju garumā.

Egipte. Nesen nomiris Aleksandrijas patriarks So- fronijs IV., kusch bijis fahneedis jau 102. dshwes gadu; schis ir bijis weens no wisweakeem un eenehrojamafeem schā laifa Greeku basnijās tehweem. Patriarks Sofronijs, pafauls wahrdā Stawrs Meidanzoglu, dshimis 1798. gadā Konstantinopolē. Babeldis teolegijas stola kuru tas eestah- jees muhtu lahrtā un peenehmis wahrdū Sofronijs. Pehš tam wišch ispidihjis wifadus amatus, lihdsi beidot 1870. gadā tizis eezelst par Aleksandrijas patriarku. Patriarks So- fronijs fawā dshwes laifa fwehtijis 3 jubilejas: 50 gadu bislapa amata jubileju 1889. gadā, 25 gadu Aleksandrijas draufes pahrwaldischanas jubileju 1895. gadā un 100 gadu dshimichanas jubileju 1898. gadā. Patriarks bijis nūwā sakarā ar Kreewijas Keisarišo Namu, fewischki ar Deewa meera dusofcho Keisaru Aleksandru II., kusch, israhbidams fawu draudshu pret Sofroniju, apbalwojis to ar toti dahrgu „panagiju“ (1866. g.). Dauds, daudis pahstahdajis patriarks iglihhtibas druwā, atlahhdams pulku stolu un labdarigu eestahschu.

No Seemel-Amerikas Saweenotām Walfim mums rakja: No Rujorkas us Parifi ar gaisa fugi 30 stundu ligā laifa aifbraukt apfolas Arturs de Bufets fawā isgud- rotā gaisa fugi. Nodibinajufes ihpafcha beedriba sem no- fautuma: „Transkontinental Aerial Navigation Co.“ Alziju kapitāls 100,000,000 dolaru, bet tas wehl wišs ne- esot eemalfats. De Bufets, kusch arī minetas beedribas darba wedejs, apgalwo, ka wina isgudrotais gaisa fugis esot wina, Bufeta 13 gadu ilzu gudrojumu un ismehgi- najumu rezultats. Kuga plati esot apfahrtiti un pahrbau- diti no flaweneem inscheneereem, kuri tos atsinuschki par derigeem. Praktiski wehl ne-esot neweeens mudulis no mi- netā gaisa fuga ismehginats, ta deht, ka tas esot dahrgs. Pats balons mifhgi leeks, jiltin bera weidā — 774 pehdas garsch un 144 pehdas plats. Wifsch spēhshot nejt 123 tonnas.

Schidris gaisch un ogifstahbe buhshot dshht gaisa fugi, spēhshot pa stundu nosfreet 100 jubbies, tas ir, ja isgudro- taja zeribas titai pēepidisees. Pats fugis buhs 425 pehdas garsch, 20 pehdas augstis un 28 pehdas plats un tā eerih- fots tā okeana twaitoni ar 2 stahweem. Rujorkā buhwe- schot wairak tahdus gaisa fugus un trihs tabdi gaisa fugi buhshot pa Parises pafauls isfahdes laifu latru deenu — fahrtigōs brauzeenōs braulat no Amerikas us Parifi un atpafat. Redjefim, waj isdofees un tā isdofees.

Osolu kolonists J. Fischer.

V. wispahrejo Latweeschu dseedaschanas fwehtfu farihfofchanai 1901. gadā garantejam fefoschas sumas, kuras esam gatawi wajadsi- bas gadijuma tublin eemalfat pehš Waldibas atlaujas dabuschanas:

R. Grünbergs	10 rbl.
R. Gendritovs	10
R. Diners	10
Wold. Anshmitts	10
G. Barows	10
R. Kurmits	10
E. Straufs	5
M. Bork	5
J. P.	10
Fabrikants John Stuye.	500
R. Stuye kuncse	100
R. Stulte, Mafā Maskamas eelā Nr. 18	25
P. Janfan	25
J. Kronit	20
F. Wofschwilt, gram. pahrb.	25
Matscherneels	20
J. Kiemann	20
Fr. Baltin	10
G. Trebeegs	5
E. Drawneels	5
A. Herrels	10
Lofsebergs	5
J. Bagons	10
Fr. Preedneels	10
Seemels	10
Karkewij	5
J. König	10
E. Amoroffs	5
Th. Krachowfsky	10
J. Strauchmann	5
Leodors Uppeneels	10
Gh. Stills	10
D. Luffinsch	10
R. Boot	10
G. Janfowfsky	5
J. Timms	5
A. Moller	5
R. Kneftinsch	5
A. Karfions	5
R. Fedorow	5
Fr. Linde	5
A. Grauel	10
Schichin	5
R. W. Spreils	10
Ed. Kallman	10
Karls Dreiman	5
Jan Bipul	5
Woldemar Bipul	5
M. P. Sileneels	10
M. Lanfth, Rigas pilī	25
Art. Behrinsch	5
A. Mifchle	5
A. Kode	5
J. Pohl	5
G. Rosenbergs	5
A. Luffin	5
A. Gailit	5
A. Breedis	5
Julijis Rose, Ruzē	10
Roberts Smulants	10
P. Balobis	10
J. Mohr	10
K. Apstis	10
W. Mohr-Jautrite	5
D. Seltinsch	25
Augusts Surjans	10
Anna Spoorite	10
Otto Sirmals	10
R. Ritelsons	10
J. Lamwa, turgotajs us Peterburgas schofejas Nr. 4	25
Jelabs Tahpels, Elifabets eelā Nr. 83	25
Th. R. leelā Minjeelā Nr. 13	25
A. Purnin, leelā Kewas eelā	25
Jahnis Semneel, Domes laukumā Nr. 5	10
D. Linde	10
J. Pawars	10
J. P.	50
Reichjahn Jgenberg	25
Peter Keepin	25
Adolfs Jurjans	25
P. Sahbals	10
G. Studie	10
J. A. Purinsch	10
J. Kralinsch	10
F. Saners	10
D. Smeestinsch	10
J. R. pmanis	5
D. Stelis	5
R.	50
J. P.	25
J. Pterinsch	10

Kopā ar agrakeem 6180 rbl. Kopā 1740 rbl.

Teefleetu nodala.

Teefleetu jautajumi un atbildes.

Jautajumi. Mans tehws, eepirtu mahju faim- neeks, pehš manas mahtes nahmes, prezejās otu reisi. Es, wezkais no ischetreem atstahteem pirmās feewas behrneem, newaru fatit ar pamahti un esmu nobomajis eet mahzitees amatu, bet tehws mani nelaisch. Luhdsu isfahdrot, ka buhs tad, kad tehws mirs, — waj man pēe mahju mantibas buhs arī teefibas waj nē? R. A. — Kurf. B. p.

Atbilde. Pret tehwa un pamahtes grihu aifedami mahzitees amatu, Zuhš nejdarat neweeenu no teem nosēe- gumeem, kuri usfahrtiti weet. nolif. sw. III. d. 2015. pantā un kuru deht tehwa buhtu teefiba Zuhš isflehgt no man- tofchanas. Tapat Zuhš zaur to nebuht neteeelat nezeenigs, kuzam p e h z i k u m a (w. n. sw. III. d. 2847. — 2877. p. p.) titlu laupitās teefibas fanemt mantojumu, kusch zitatī fristū Zums waj nu zaur testamentu waj zaur manto- fchanu pehš lifuma. Ja Zuhš ne-esat nefa nosēegusches pehš mineteem lituma panteem, tad tehwa it titai teefiba atwifst Zums dāru no mantojuma, jo Kurf. fema. lif. 130. p. nosafa, ka neweeenan naw dota wira atraut faweeem lifu-

widus-Afrikas kara pulku virspabeļnieks Bullers šino, ka Buri ušbrukuschi pee Buluwajas (Rodesijā) generala Blumera wēsumneeku pulzinam; wēsumi pasaudeti un ari 6 zilwēki nojuduschi. — Holandijas awifes bija isplati-jušas baumas, ka Angli esot apšaudijuschi slinnizu, uš furu bijis ušwiltis peenahzigais karogs. Bullers uš to dod schahdu isskaidrojumu: Angli schahwuschi uš Bureem, domadami toš esam dšelszēta stazija, bet tee tur nebijuschi; weena leelgabala lode nu neitšcham trahpijuse slinnizu, bet tšlšhdš Angli pamanijuschi sawu mifejumu, wini schauschanu apturejuschi. Angteem newarot neto pahrmest, jo pehz preekschrafscheem slinnizai wajabsejis at-astees 5 wērties no taujas lauta. — 10. nowembri (28. oktobri) lahda isluhlu nodala sadubrās ar Bureem pee Dranschas upes, ischetras juhdses no Belmontas pret rihsteem. Palkawneeks Riiss trita, trihs leit-nanti un divi salditi tika eewainoti. Uhdens wadu fargi Kimberlejas deenwidds bef pehdam nojuduschi. Rā domajams, tad Buri toš sawangojuschi. — Reitera bi-rojam no Kappilsehtas sine, ka tur esot peenahljuse lahda telegrama no Westingas bef datuma ušdoschanas, tura tomehra fihmejotes uš pehdējas nedelas notitumeem. Schi telegrama pahahsta, ka Buri isdarijuschi wispahreju u-

brutumū Westingai, bet tufuschi pee tam atšiti atpakat un saudejuschi 50 wihrus. Pilsehtas aistahwju saudejumi esot — protams, masi. — Generata Bullera ofizialā tele-grama pasneedi setofšas sinas par kauju pee Belmontas: Palkawneeks Gaugs ar 2 esfadroneem hufaru, weenu ba-teriju lautu leelgabalneeku un 1½ rotas kahjneeku fastapa 9 juhdses uš wafareem no Belmontas Buru pulku, sa-stahmoschu no kahdeem 700 wihreem ar weenu leelgabalu. Kauja eesahstās ar leelgabalu uguni; kahjneeku pulks da-buwa pawehli apee eenaideeku no sahneem un ušbrukt Buru nometnei. Pehz trihs stundu ilgās zihnas kara-špehts atgreesās atpakat uš nometni no Bureem netrauzēts. Weens no eewainoteem ofizerēem nomira. — J. Breto-rijas sine, ka Buri wispahrejo ušbrutumū Kimberlejai ušahstuschi 7. nowembri ar pilsehtas apšaudischanu. — Reitera birojs sine, ka generalis Kronje esot 6. nowembri (25. oktobri) ušajimajis palkawneeku Kele-wiwschu, lai tas lihdi pulstien 6 rihā minētā deenā padodotees, preteja gadījumā pilsehta tšschot apšau-dita. Eewas un behrni palituschi pilsehtā uš palkaw-neela Kelewischā atbildibas. Buri aplenz pil-sehtu leelā staitā; wihreem ir ari smagee leelgabali. — Buru pulki, kuri aplentuschi Kimberleju, esot par 2000

wihreem pawairoti, tā ka Buru pee Kimberlejas tagad esot pawisam kahbi 6000. Buri aplapot un ispoitot apahrtneš farmas un esot nonehmuschi Kimberlejas tirtogateem pee-derigus produktus 5400 mahzjinu sterliu wehrtibā, lai aistawetu scho produktā eeweschanu pilsehtā. — Istortā 5. nowembri (25. okt.) eeradās Ladisimfās dšelszēta wee-nizās ihpashneeks un stahstija, ka Buri turpinot Ladisimfās apšaudischanu. Anglu leelgabali nespehbot peespeest ap-klusst Buru leelgabaleem. — Buri sabragoja dšelszēta tiltu pee Wanšilas, 7 juhdses uš deenwideem no Narwal-Boantas, bet tahlat uš Kolesbergu tee ne-est. Nahw-Portā wifs ir pilnigi meertigi. Wispahrigi domā, ka Dranschas republikas Buri aprobešoschotes uš aistahweschanos, ja Kapolonija dšihwojoschee Holandeeschi neparahdischot wihreem darbās peekschanas. — Kapolonijas Holandeeschi paleel neitrāli. Tomehr naw jashcaubās, ka Betschuanu semē dauds Holan-deeschu peeweenojuschees Bureem.

Дозволено цензурою. — Пара, 2 ноября 1899 г.

Ihpashneeks un iscewejs: Ernsts Plates.
Atbildigee redaktori:
Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philoa. P. Salits.

Angstu laimi un precīgu nahkotni
Lakenbergā Emilijai, Anželana Martinam
ka faderinatuschamees.
Andseend. Lawandos.
Lat mihleštibās paspahrnē,
Jums dšihwe weegli rit
Un tikai preča stundinas
Jums mufšha pulstienā sit
wehlē S. . . . .

Leelā Zehaba eelā Nr. 20.
Dr. Rudakows,
Seeeweeshu un
ceeshchigās slimbās 9-11 un 4-5.

Poliklinika
ahdas un dšimuma slimbās, starp-
jitu, ismellešchana ar elektrisku apgaismo-
schanu un abrešschana ar elektricitāti.
Rigā, Schahnu eelā Nr. 16.
Slimneekus peenem latru deenu no plst. 12-3 pusdeņā. Swehtdeens slimneekus nepeenem.
H. Simonsons,
estahdi pahrwaldoschš abrešt.

Dr. med. N. Grünstein,
Bonnes univērsitates abrešt
mahgās un farnu slimbās.
Rigā Kungu eelā Nr. 9.
Kunas stundas: no 9-12 un no 3-5.
Preeksch masturigeem no 5-8.

Peenemu slimneekus wene-
ristās, ahdas un dšimuma slimbās
idēnas no pulstien 8-1 deenā un no
6-9 walarā.
Dr. Kl. Ljuria,
prakt. abrešt,
Rigā, leelā Kalešu eelā Nr. 40,
netahlu no Wehweru eelas.

Azu slimneekus
peenem latru deenu no p. 9-12 un no
4-7 Kungu eelā Nr. 29, 2 trep.
Azu abrešt
Dr. med. E. Heymann.
Slimneekus ušnem ari mahjā (dšihwoli).
Peenemu ceeshchās, weneristās kau-
uma un ahdas slimbās idēnas
no pulst. 9-12 rihā un no pulst.
6-9 walarā;
Seewertes no pulstien 1/5-8 walarā:
Dr. S. Lewy,
prakt. abrešt.
Rigā,
Suworowa eelā Nr. 10,
pretim Wehmana dabram.

Ahdas, dšimuma un kaunuma sti-
mbās peenem latru deenu no plst. 9-1
pr. pusē, un no plst. 6-1/9 wal.
Dr. J. Machtus,
Rigā, leelā Kehninu eelā Nr. 35,
pretim Wahju Amatn. beedribai.

Dr. S. Glasstamm,
spezialistis preeksch anša, fakla (aistma-
tuma) un deguna slimbām, peenem
slimneekus no pulst. 9-12 un 4-6,
Rigā, Pantušchi eelā Nr. 17.
Slimneekus ušnem ari sawā klinikā.

Azu slimneekus
peenem latru deenu no pulst. 9-12
un no 3-5, Rigā, Kauf- un Kra-
mer eelu stuhri Nr. 2. Slimneeki war
tapt ari ušnemti manā klinikā.
Azu abrešt **Dr. Eshu.**
Deemdeschanas palihdšibā un se-
weeshu slimbās peenem latru deenu
no pulstien 9-11 un 4-6 Marijas eelā
Nr. 4.
Dr. G. Magid.
Abrešstu, plombeju un leetu mahfi-
ligu sobus.
H. Bernsteins, dentists.
Kalku eelā Nr. 27.

Sobu slimneekus
peenem latru deenu no plst. 9-12 un no
plst. 3-6 pehz pusē.
dentists **A. Schneider,**
Rigā, leelā Grehneetu eelā Nr. 11.

Sobu abrešt
Hugo Golliebs
peenem idēnas no plst. 9-12 un 1/3-5-1/2
Kalku eelā Nr. 35, Kauf-eelas stuhri.

M. Silberblatt,
prakt. feldschers,
leelā Peldu eelā Nr. 20, 1 tr. Slimneekus
peenem no 9-12 pr. p. un no 4-6 pz pusē.

Pils-Kaunas
pag. walde ušajina wifus lēhi pagasta
baltšchigās lozēllus uš mufšas un
faimneeku laupu, tā ari fawreku dšihwotaju
schirām, no 21 lihdi 60 g. wegas, eera-
stees 12. nowembri sch. g. pulst. 10 no
rihā Pils-Kaunas pag. namā uš desmit-
neeku iswehleschanu nahfoshcheem trim
gabēem. Nr. 3231.

Kaunā, 27. oktobri 1899. g.
Pagasta wejalais: **K. Behrinsch.**

Jauns laufsaimneeks,
kas diwi gadus jau bijis par wagari un
pehz tam Wez-Sahlu laufsaimneezibas
skolu apmeklejis ar loti labām leeljabām,
wehlās par wagari jeb žitu tamlihdšigā
weetu. Dieries sem **J. A.** eesuhiamas
ižas awifes ešpedijās. 3

Wehwers (lahweezis), luseš kreem
sawu amatu prof. wajadšās uš laukem
pee pastahwiga darba. Beetischanās:
Rigā, Terbatas eelā Nr. 14, kolonial
preekschu pahrdotawā.

Keelumā! Masumā!
J. G. Muschke
Rigā, Terbatas eelā Nr. 18,
Lampu,
trauktu un stikla
preekschu nosihlawa.
Smalseti kehka traunki,
Alfenida galda leetas,
te h j m a s c h i n a s.
Seenas un karamās lampas
if pascha fabrikas, tejjama labuma,
par lehtafam jenam.
Lampu reparaturas isdara lehti un
labi pascha darbnitā.

Mehbelu un klaweeru magastina
Napoleon Liberis,
Marijas un Elisabetes eelu stuhri Nr. 87, Telefons 827,
pahdew un isihre lehti eeshch un abrešemsju
flaweres no dachadām firmam. Bagatigs
frahjums dachadu ehdam un gulamu, fa-
binetu un rakstamu istabu eerihsojumam,
tā ari sahles garnituru no ishta ceeshu
koka un imiteem koleem. Leelā iswehlē
bambus mehbeles, špaeeli, dšelsqaltas,
Wihnes mehbeles u. t. t. K 8213
Peenem pastellejumus uš wifa-
dām dšihwoflu garnituram.

Emilijas Horn suiskā preegreeschanas mahkflas skola

Rigā, leelā Kehninu eelā Nr. 9, 2 trep.
No abrešem pahrejelosju un sawas skolas wadibu atkal no jauna ušnehmui, pa-
fneedju pamatigu mahzibu schitu fihmeschanā un preegreeschanā pehz wifu jannafas
anglu metodes, kura fihmeschana ar brijhu rotu nemaj netop leetoja un gatawiba sa-
jneedjama wifu ihjata laita. Mahzibas maksa preeksch latru deenehmiga.
Wifu jannafas modes schites preeksch latru auguma, isuhstu par lehtu maku
uš wifam malam un galwoju par labu fajuonu.
Latweeshu walodā pirmo, no manis fajereto „Schitu fihmeschanas grahmatu“
isuhstu ari pa pastu uš samafsu pee fawemshanas.
Wifas ihhtas sinas pahneedju personigi un zaur wehstulem.
Emilija Horn,
dipl. preegreeschanas un isuhshanas mahkflas meistareene.
Pastellejumus uš wifam damu garderobem peenem un ispihda ahtā
laitā, apinigi un par lehtām jenam.

Mahzēklis.
kas wehlas pamatigi eemahzitees faleja
amatu, war dšihsumā peereittees pee
Riiskalkes mufšas faleja Danensfēlda.
Adrese: 47. Pempetrofā.

Smehde
ar dahrsu, turinamo un oglu maku
teel iwenteta. Luwafus peeprahjumus
adrefet: Ameso, Исконск, ргб., Г. Апанге.

**Jannatwehrtā
ahdn un wilnas
tirtogatawa
Lahz & Freudenberg**
Terbatas eelā Nr. 23
(Newas eelas stuhri)
peedahwā ihsti labas Somijas
(pinnu) soles
I. forti par 24 rbl. 50 kap. pudā,
II. 23 40
Labas Wildfoles, Peterburgas, tā
ari žitu fabrika jahtot no 19 rbl. pudā,
labas bindfolahdas
pastalahdas jahtot no 42 kap. mahz.,
ihstas Dubow Zukto schettes un for-
shuwes.
Turam pastahwigi frahjumā labu
peleku, melnu un baltu sehra wilnu,
kuru peedahwajam par peenehmigām
jenam.

**I. speziala magastina mahjas
un kehla eerihsojumeem
Ed. Udam & Co.,**
Rigā, leelā Smiškhu eelā Nr. 8.
Fittale: Teatra bulwari Nr. 2,
peedahwā sawu bagaigo frahjumu
pilnigeem bruktes puhreem
par dachadām jenam, tā ari eetriž sawu
paltahwigo istabdi
no staiskeem un praktiskeem preeksch-
meteem, noderigēem preeksch dahwanam
wisadās gadījumās.
Bruhtes puhru zenu rahditajus
uš wehleschanos isuhstu un isneedi bef
maksas.

W. Altberga, grahmatu pahrdotawa,
Rigā — Aispūtē.

Zustiga Weesniza,
pahrbuhwes dehl ee-ria no Dširnowu relas.
Istabas ar wisjannakeem pahrlabojumeem eerihlotaš
jeen. weesu ešribat no 50 lap. jahtot lihdi 3 rbl. pee laipnas
apkalposchanas. Wanna preeksch mahgashanas.

Mufšu apgahdibā isnahza un wisās grahmatu pahrdotawās dabujams
Baltijas Teesu Kalendars.
Eestahdijis adwolats **Fr. Parkluwalks.**

Saturs: Preekschwahēds. Bawēstizigo talendars. Kreewu Aetja-
ristais Roms. Saules un mehnecha aptumshoichanas 1900. g. Schini
gadā buhs (staiti if teeshbu wehstures). **Wispahrigas kalendara sinas**
(ahrejmju waldneeti, ihweineeku un medneeku kalendari mehri un swari,
dachadu walstju nauda kreewu selta nauda, wasta noteikumi, jaunā pasta
tasse, žigi un t. t. **Spezialas Teesu Kalendara sinas:** Fichnu
tabula Kreewu walsti. Kreewijas orden. Kreewijas ministrijas. Sobu
tabula. Kreewu walstis Kifumu frahjuma (Swoda) jantura rahditajs.
Kanzlejas taffe Baltijas gubernu tsepoindotās. Dšihwoflu nobolstis.
Peeliktums: Rastis if teeshbu wehstures. I. Par prahmoichanas
tahrtibu meerteesās un pagasta teelas. Par peektiribu un kompeten-
ci. Rastju eeineegschanas lahrtiba un termini. Aistahstis terminu rahditajs.
Par lahjumu rastieem un juhšibām. Dachadu dokumentu paraugi (starp
teem rastis no wehr. adw. **J. Kalnina:** twihles un paradrastis). Teesu
isbewumi woshlinas un t. t. Aistahstiba teesu darbineeteem (adwolateem,
notarijeem, prihlaweeem). Par schtempel nobolsti. Izhwilums if nošajū-
meem par schtempelmarkam. II. **Widemes un Kurjemes teesu eestah-
dijumi.** Wihdemes latweeshu dalas aughtās teelas un teesneidi (Rigās
Apgabaltecha, meerteelas un konsistorija). Kurjemes gubernas teelas un
teesneidi (Jelgawas un Leepajas Apgabalteelas, meerteelas un konsistorija).
Widemes un Kurjemes fenneeku teelas (fenneeku wirtsreelas un fenneeku
leetu fomisari) Rigās eewehrojamatō eestahschu adrefes. III. **Dachadi
rastis:** Pirmās fenneeku likumu mehginajums Kurjemē. Jf Baltijas
teeshbu wehstures no **Dr. Strauscha.** Par teeditu, no adwolata **J.
Purkala.** Jaunais likums par tirdšneezibas un ruhpnēezibas nobolsti
(wehsture; likuma saturs; noteikumi, kas fihmejas uš laufsaimneezibu).
Jaunatās likums par mehreem un swareem. **Neurologi:** 1) prof.
Dr. jur. K. Erdmans; 2) meerteenis **A. A. Eshē;** 3) adw. **Fr. Berg-
mans;** 4) iwehr. adw. **J. Friedemans;** 5) stud. jur. **J. Gubbe.** IV. **Jf-
wilkumi no dachdeem raksteem if teeshbu sinates.** Bilsonu
lahrtiba Baltijas gubernas. Schtempelu nobolsti likuma projekts.
Par kriminalteem fawstahwigo isbeigichanos. Sodi par lopu mozhshanu.
Sods par ahtru un neufmanigu braushcham. V. **Kautības parahpreja.**
Nostahstis no **S. Lestowa.** Watolstis no **Seemzeeschu Marijas.** VI. **Se-
wehrojamas prahwas un notikumi: I. Kriminalprahwas.** Kufulu
nemichana un wiltoshchana. Pagasta teesneidža grehti. Ewehrista slepta-
wiba. Prahla sleptawa aij mantahribas. Sleptawiba apgabalteelas
preekschā. Paschnahwiba aij nealantas miltēsbibas. Dehtinashchana ar no-
luhru tist aistahstijai uš Sibiriju. Ispis angliojas fenneeku wād.
Wiltōis behrns. Repateejas leezibas doshchanas angli. Izhā behdu luga
if dšihwes. Arogā dērets talps. Pagasta wezata apwawojums zaur
pagastuastolotaju. Aiwichu jiwotajs teelas preekschā. Pajihiti wismaj
lawas lahrtas un amata likumas? Aughts tungs prahwa pret iulanti
deht ihra neejina. Rihga telefona dama. Salamana speedums jeb
tairu un ischēhliga teela. 2. **Iwihlprahwas.** Literacifā prahwa. In-
trejants paradums pirtschanas un pahrdoshchanas lihginos. Aistahstiba
par wehlibas jabojachanu uš dšelszēta. Lutertizigo kēsturu teeshbas uš
feltera sem. Teelas ihpedums par Kurjemes mahzituju wuwichu želu
taisfichanas nastiam. Sahpiga stolas nauda par schtempelnodofia notei-
tumu neewehehrojachanu. Aestahstis ašinimu apshlahchana. Patezija abre-
stam par dšihwibas ihglahschanu. VII. **Dachadi aistahdijumi.** a. **Pa-
gasta amata wihreem** (instrucifā preeksch pag. amata wihu wehlescha-
nam; inventara apmehrs, to nedrishi pahrdot; aistahstiba par ihglahschanu
Kurjemē un t. t.). b. **Stolotajeem** (10 aistahdijumu). c. **Beedribam.**
d. **Rinu tirtogateem.** e. **Saimneekem** (Kurjemes mahzintuwezibas
apfahgachana; semes robešju ihlaboichana; kontrakta neidoshchana un at-
atschchana, mahju dalisichana un t. t.). f. **Karewju buhschanas** (6 aist-
rahdijumi; starp teem aistrahdijums teem, kas wehlas eesahtees par saw-
walweeteem kara deenafā no **Ed. Kampara.** g. **Dšelszēta paha-
schereem.** VIII. **Widemes un Kurjemes pagasti adfabetifā lahrtibā**
(pag. nošautums, aprinkis, meerteesneeschā eezirtuis, pagasta teelas eezirtuis,
dalla adrefe, pag. nošautums krewiwisti un wahsifiti). IX. **Adrefes.**
X. **Sindinajumi.**
Maksa 40 kap. (pa pastu peesuhstot 48 kap., ari pastimaksas).

"Mažās Beefis Mehneskraksta"

1899. g. wecupadmitās burtnižas faturš:

1. Amors un Pīche. Dieja sešās džeckajums no Roberta Hamerlinga. Tulkojums no S. Raina. Ar ilustracijām. (Turpinājums.)
2. Wejo Latweešju mahntiža. III. Dīšvneekt teikas un ecrasčas. No gimnastijas skolotaja cand. phil. R. Brunneela.
3. Sapnis. No Apasijas.
4. Rā Petro isliha ar Mosu. Stahšis is Leišu dīšvies. Saralstijis Subrabu Dēškus. (Turpinājums.)
5. Wehls wafars. No S. Raina.
6. Wina Keifariskās Matešates Keifara Nikolaja II. austruma femju zelojums. (Ar ilustracijām.) Saralstijis tuas G. Učtomstis. Ar zem. autora un Wisaugstā galma ministra atļauju latwisti tulkots. (Turpinājums.)
7. Rihša salna. Romāns no Seibolna Jelaba. (Turpinājums.)
8. Nowembra krihoščas swaigšes. No profesora Glasenapa. Tulk. W.

9. Rīga. Romāns no Borutu Jāna. (Weigas.)
 10. Daščadi raksti. V. Latweešju wisapkrejo džeckasšanas swehtu jautajuma. No Wiegneru Ernesta. — Wereschšagina glešnu isstāde Rīgā. — Anglu Subru karš. (Ar ilustracijām.) — Dons. — Rušju bilbes. — Grahmatu galds. — Pasnojumi.

Bildes: Laimes deewe Fortuna. Sengreku mahšlas darbš. (Ar ihpāščas lapas.) — Boatrice Conci. No Gido Kent. (Ar ihpāščas lapas.) — Amors neš Pīchi no schausniņas klints. No Paula Lhumana. — Pīches tuwošanas gulošam Amoram. No Paula Lhumana. — Nahwes ceļa Egiptē. — Niagoras uhdens fritumi. No Alwafowsta. — Dransčas republikas galwas pilšehta Blumfontena. — Transwalas repubičas galwas pilšehta Pretorija. — Wafniņas laukums Pretorijā ar lauzneču Subru tur sabrakteem rateem. — Transwalas Subru fara šehša wirswadonis P. J. Schuber. — Anglu kara pulku wirswadonis Deenwidus-Afrika general-leitenants Redvers Henry Buller.

"Mažās Beefis Mehneskraksts" mahšā "Mažās Beefis" abonenteem kopā ar "Mažās Beefis": Weš peesubstīšanas 3 rbl. 85 lap. par gadu, ar peesubstīšanu 5 rbl. par gadu. Teem, las naw "Mažās Beefis" abonenti: Weš peesubstīšanas 2 rbl. 60 lap. par gadu, ar peesubstīšanu 3 rbl. par gadu.

Burtniža mahšā 30 kap.
 Apstellejumi un fludinajumi top peemēti: Ernesta Plates drakatawā, Rīgā, pee Petera basniņas un latrā grahmatu tirgotawā.
 Augšceenibā Dr. phil. **Arnolds Plates**,
 "Mažās Beefis Mehneskraksta" isdewejs.

J. Knubbes
Lakmeņu Leetume,
 Rīgā, Weera eelā (Friedenstr.) Nr. 15,
 peedahwā marmora, granita un zitu atmeņu
 kapu krustus un monumentus,
 tā ari tšchuguna krustus
 par wislehtatām zenam.

Rīgas Krahščanas u. Aisdoščanas beedribas

(leelā Newas eelā Nr. 30)

Bilanze

30. oktobri 1899. g.

Aktiwā:	Rbl. R.	Pasiwā:	Rbl. R.
Kafes konto	845 04	Referwes kapitala konto	21,087 76
Wisdeu. pret obligacijām	582,550	Beedru dalības konto	104,780 99
" wehrtšpapi.	18,985	Noguldijumu konto	489,406 01
" dašč. kiblām	12,270	Wisdewumu augš	40,199 18
" perš. uštizibu	19,395	Wisnehmumu augš	—
" galwojum.	32,884 30	Anglu kontu	345 71
Referwes kapitala wehrtšpapi	20,700 50	Dividende	421 12
Inwentara konto	666 05	Bahrejščas sumas	1,041 33
Sihšu isdewumu konto	2,137 94	Ref. kapit. wehrtšp. augš	487 63
Algu konto	4,693	Wehrtšpapi. augš	50 95
Daščadu isdew. konto	3,540	Sodu nauda	243 13
Wehrtšpapi. konto	1,515	Norakšiti faubejumi	761 64
Teloščs rehšins Rīgas	—	Sihši eenehmumi	1,061 30
Wilschijas Distontu bankā	—	Wisnehmumi	45,000
Wehrtšpapi. augšu konts	—	Peterburg. Krahj-Wiřd.	—
Wisnehmumu augš	1,962 50	Beedr. Rodala	—
Noguldijumu augš	2,627 43	Rīg. Latw. Beedr. Derigu	—
Krona nodokļu konts	114 99	Grahm. Apgahd. Rod.	—
	704,886 75		704,886 75

Beedriba mahšā:
 par noguldijumeem no 5 lihš 5 1/2% augšus gabā un nem:
 par aisdewumeem pret wehrtšpapi. 6%, pret obligacijām 7% un pret galwojumeem 8% augšus gabā.
 Beedribas darščanas isdara Katru deenu, isnemot swehtdeenas un swehtu deenas, no pulstēn 10 lihš 2 deenā.
Wisni noguldijumi un emakšajumi schajā beedribā ir atswabinati no krona nodokleem.

Slawenato fabritu un jannato konstružiju
schujmaschinu, adamo maschinu un
welospedu
 leelakais krahšums.
 Dierkoppa, Diana" branžamo riteņu weenigā pahrdoš. weeta.
W. Ruth's, Rīgā,
 Nr. 25, Rungu eelā Nr. 25.
 Melaniska darbnija maschinu un welospedu islabošana.

Schnitu sihmesšanas un schuhsšanas skola

Rīgā, leelā Newas eelā Nr. 27
 (paplašinatās telpās)

Wamatigi emahša ahtrā laika, itotot peh mahšļu spehšos un ischakluma, mehra nemschana, schuhtu ischamšana, peregrschana un schuhsšanas mahšļa (ar wehšchanas) des uprowes, peh gobalotām Daršis un Deršinas šin ishemām (preščš dāmu un lūngu apgehdeem) par toti mehera mahša (schot no 5 rubl.).
 Weš tam pee stolas atwehri jaunās nobaldē pilnigi kurti preščš
faimneezibas (wahrtšchanas etc.), rokdarbeem
un grahmatweščanas.
 Par treču mahšļu teel galwos un kurtu deļuščām isdēis diploms.
 Est labi kurtu deļuščām skolweezem terk agabbētas wertas.
 Mahšļtus peenam isdeenas, uš wehšchanas ari dīšwotli, ar un des uštura. — Kinas študēs no pulstē 10—4.
Tuwakas suas pašneedš personigi un zaur wehštulem.
 Preščšdāneze: Sw. Peterburgā diplomēta šān. šhm. skolotaja **E. Seidman.**
 Wruhtēs un eefwehtschanas kietēs, tā ari zitas dāmu un beheru gardērbēs teel it ahtri un glihš peh jaunās modes pagatowos un apgehda pašpagatowoschamā dabunamos latram augumam labi peregoščas schuhtes. — Zamlīhš stolas lanšejā dabujami un apstlejami wiņi modes schurnati.

Wahrtščanas mahkšlas skola,

Rīgā, Ironamantineeča bulwari Nr. 31.
 Skolweezes war peeteiktēs preščš
mahzibas uš 6 nedelām, 3 mehnescheem, pus-
gada un gada.
 Attahlakas skolweezes ušnem turpat pašijā.
Runas študas
 katru deenu lihš pulstē. 4 pehž pusdeenas.

Widsemes Hanstarpigās Kreditbeedr.

(Rīgā, Rīgas Latweeščju Beedribas namā)

Bilanze

uš 1. novembri 1899. g.

Aktiwā:	Rbl.	Pasiwā:	Rbl.
Kafē šaidrā nauda	15,222 94	Rižijas kapitalš, emakšats no 1077 beedr.	229,820
Teloščs rehšins Rīgas Birščas Bankā	213 30	Referwes kapitalš	47,400 62
Teloščs rehšins Rīgas Birščas Bankā	—	Dividendu papildu kapitalš	1,330 08
pret wehrtšpapi. em.	17,000	Roguldijumi	—
Distonteti weščeti ar ne masā tā diweem	—	1) uš nemoteikta laika	1,726,176 92
paralsteem	—	2) uš telošča rehšina	59,275 99
Distonteti weščeti ar droščibu	953,155 41	Rebistonteti weščeti Rīg. Birščas Bankā	—
Wisdewumi pret kiblām:	284,051	Schiro-š-depēt kontu Rīg. Birščas Bankā	—
1) pret wehrtšpapi. em.	37,775	Kredituru spečiali telošči rehšini	109,500
2) " prezem	329,828	Wisdewumu rentes	129,335 44
3) " obligacijām, eegrošet.	—	Wehrtšpapi. rentes	—
uš pilšeht. imobilijām	155,765	Laukfaimneezibas wešimāščana	1,337 10
4) pret obligacijām, eegrošet. uš	—	Dividendu kontu	4,722 19
lauku imobilijām	167,001	Atmakšati norakšijumi	72 99
Debitoru spečiali telošči rehšini	179,648	Cerednu pašņijas lafe	2,045
Wehrtšpapi.	87,404	Bahrejščas sumas	1,136 49
Referwes kapitala wehrtšpapi.	47,373	Roguldijumu rentes	—
Inwentars	1,419 75	Papildu nodoklis par 1898. g.	825
Telošči isdewumi	10,649 71		2,312,152 82
Atmakšajami isdewumi	2,211 10		
Kuponu kontu	304 45		
Prošeteti weščeti	7,105 87		
Wehrtšpapi. rentes	604 06		
Bahrejščas sumas	—		
Roguldijumu rentes	14,594 78		
Papildu nodoklis par 1898. g.	825		
	2,312,152 82		

*) no teem no beedreem emakšati 1,110,000 — lap.
 " nebeedreem " 675,452 91
 1,785,452 91 lap.
Beedru garantijas Kapitalš 2,068,380 rubl.
 Kreditbeedriba aprehšina:
 a) par aisdewumeem pret wehrtšpapi. em. 6 1/2 — 7 prož.
 b) " " prezem " 6 1/2 — 7 1/2 " "
 c) " weščetu distontescham " 7 1/2 — 8 1/2 " "
 un mahšā:
 a) par noguldijumeem no 1—6 mehņ. pilnūs 4 1/2 prož.
 b) " " uš telošča rehšina " 2 " "
 Darba laiks ir no 10—3 deenā. **Walde.**

Par 326 kap.

paštmaršs jeb ari uš pehšamāšu isfubtu pa pašu latram
praktišku pahrgrosamū
gumijas štampeli
 ar 139 Wahju jeb kreču burteem, glihšā laštē ar burtu turetaju un muščšigu štampelu kšenu.
 Ar scho štampeli war laišs zaur burtu pahrtštelšchamū pašē aprušat lumerus, wiřtkartes u. t. t., tā ari pagaiawot rakšu uš pašpapi. Serwiščiti kanšejam ee-
 teļgams.

Paštellejamas štampeles	
Nr. 2 ar 219 burteem	426 kap.
Nr. 3 " 399 " "	626 " "
Nr. 5 " 477 " "	828 " "

Graweščanas eestāde
J. Gawronski,
 Rubiģā (Kursēmē)
 r. Гомаанренъ (Курскъ).
 Lehtakais awots wisadu šehelu, pe-
 tšchasti un peeminas štampelu eegadščana.
 Rubšsu adreši eewebrot. 5

Štaisti wiřrešču šehgti labatās pulstēni, luri ir pagatowoti no melna deščnata trehanda; eet til pat labi tā anteri; ušwillami des atšehgās; uš wofšu štaišt wahrba jeb ušwahrba pirmeē burti is futrabu 84. promē. Mahšā ar peesubstīšanu wisās weetas kreewijā
tikai 8 rubli.
Dahmu pulstēni weenu rubli dahrgakt. Pulstēneem teel lihš dota lehbite ar breloku. Pehž weena rubla emakšats teel isfubtiti uš pehšomāšu. Par pereču eefšanu galwo peerz gabi. Saralstičanas kreemu walotā. Adreše: III. Бухаръ, r. Барнава, Сенаторская 27.

Sylv. Th. Franz,
 Rīgā,
 leelā Grehneču eelā Nr. 3,
 peedahwā leelā iswehšē par lehtakām
 zenam
dahrgakmeņus, pulstēnus,
selta, sudraba un jannsub-
raba prezes.
 Paštellejums un islabojums isdara
 uš galwoščamū glihš.

Študinajums.
 Siguldas labdar. beedriba
 isfribēs 14. novembri šch. g. beedribas
 telpās:
teatri.
 Ušwešta tiks R. Blaumana lehdu luga
 "Pasuduschais dehls".
 Sahlums pulstēn 7 wakarā. — Pehž
 teatra: D e j a. Preščšch eeziba.

Slavenā weschā

Sakšijas tehn. un Rumanijas tehn. galma apgabņneeku

Mey & Edlich,

Leipzig-Plagwitzā,

tr glīstotā, praktiskā, lehtalā un navo no smalkalās
audēlu weschās iščirama. Kareinjēem, jēlotajēem,
jaunlēm u. t. t. ir wina tēščam nepēreščama. Par nēdaudž lapeitām gabalā
dabujama Rigā pē: brāhlem A. & J. Alšwanga, E. A. Bleščmann &
dehlem, Ričard Čhomse, W. Goldštein, E. Goēber, E. D. Guttnēr,
Ludwig Lurie, M. Kron, F. J. Ošprow, J. Oestberg, A. N. Putilow,
E. Schuppe, L. Thal N. Wagner & N. Woronzow, M. Wulffsohn & debla;
Kimbāščās pē: brāhlem Specht; Šeščis pē: Deinge un ištatrā žaur platateem
ištudinātā wečā. Uš tatra weschās gabala atrobās tirdņnežības šihme
tā ari firma

Mey & Edlich, Leipzig.

No pakaltaišjumeem, labdi ar lihdžādūm eitelem un lihdžigeem cepalajumeem
pa leelakai dalaī ar lihdžigeem safona nolaukumeem top pēsolita, wajaga sargateem
un ušajimū pē pīščānās pēpīstīt it šewišķi ištō weschū no Mey & Edlichā;

Wifadas laukfaimneezības un industrijas maščinas.

Kaš jaunš! Kaš jaunš!
Swaigšnes zentrifugas,
nepadrēščjamas darba spējšas; ap-
balwotas ar augstalām gobalgām.

Slawenato firmu
welošpedi
John Legau & Co.,
Rigā, leelā Pils-eelā Nr. 25,
pretim birščai.

A. Lejeneek & Co.,

lampu, porzelana un štifla pretšču
tirgotawa,

Rigā, Kauf-eelā Nr. 9,

peedahwā šewišķi leelā išwehlē, par fabrikas ženam:
galda, seenas un salona lampas, ampeles, galda
un krona lukturus un wifus lampu pēderumus.

Lampu reparaturas ištara aktri un par lehtlakām ženam.

Picnā Kreewijas ugunsapdroščināšanas beedribe
dibinata 1827 Peterburgā.

Pilnigi eemafats pamata kapitāls 4,000,000 rbl.
Reserwes kapitāli . . . . . 3,000,000 rbl.

General-agentš: R. John Hafferbergs,
Rigā, Kungu eelā Nr. 22.

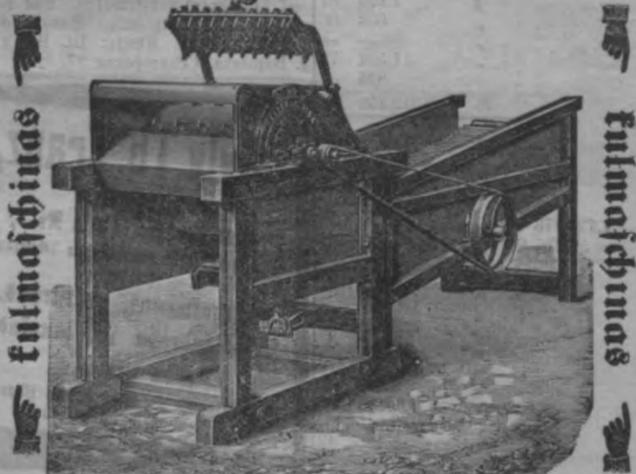
Ed. Zehders, Rigā.

Šemkopības maščinu un laukfaimneezības rihku kraščjums,
Karla eelā Nr. 11, pretim Lutzuma-Šelgawās dšelsščetam,
peedahwā tā

Rigās dšelsšlektuweš un maščinu fabrikas šabeedribas,
agrati

Felser & Co.,

wenigais pahrdeweis.

ar rotu dšenamas un labās, ar gehpeli dšenamas preeščs 2, 4, 6, 8 un wairat
šigeem ar turlahdi pēderigeem gehpeleem, wifas maščinas pešč jaunatās un
labalās konstruščijas išč wistalabā materiala,

wifū šem galwoščanas.

Tahšaki: wifadno arkļus, seščlas oparajus, eješčas, seščmaščinas, seena
grahbeļkus, labas tihramas maščinas, heščselu maščinas u. t. t.

Superfosfatus, Tomas miltus, Kausu miltus u. t. t.

Lokomobiles un twaika-kulmaščinas

no Angļu fabrikas Rič. Garret & Sons, no 3, 4, 6, 8 u. 10 šigu spēšleem.
Wehštutu adrele: Ed. Zehder, Rigā.

Zaur ščo pagodinamees žeen. interefenteem darit šinamū, tā ešam eerihščojuš
preeščš Wifšemes un Kuršemes

Krona peena zentrifugu u. t. t.

zentral-noliktawū

Laukfaimneeku konsūm beedribā,

Leepajā, Rigās filiālē, — Rigā, Doma laukumā.

Sweedru atžiju šabeedriba „Zentrifug“, Stofholmā.

Latweešču Familijas Kalendars

1900. gadam. Ar bildēm. Matšā 25 kap.

Kalendari pawada bešmaščas pēclikums:

Nepeeklahjas.

Nolas grahmātina par pēclahšigu ušweščanos šabščiwē un šarunās.

Kalendara šaturo: Parastais kalendariš ar wifām wajadščigām
tabulam un tigus šinam. Pēclikumā šabdi garaki rakšenti: 1) Šte-
faniša. Štaščis J. Putnuehščla taltots. 2) Mājšas meers. No
S. A. Frey. 3) Kā Klahjas, kad wairs nedser alu. 4) Mahtes
šwehštiba. Džeļoš no Rabtru Kriščjānā. 5) Latweešči Brāščitā.
Apraščis no Inlu Jānna. 6) Par wēšlības kopsčānū. No Dr. Egli.
7) Žilweta iščetri temperamenti. Pešč Dr. med. Dola. 8) Waj
ščeē tee jaunelli šan wifā? Džeļoš pešč K. Gerola. 9) Dšiwības
grahmata. Štaščis. 10) Mahtes. No G. H. Šperščjēna. 11) Webrus
un mahte. Štats išč behrū ištabas. 12) Žit šinības derigas.
13) Gēwehšomateē wihri par šwarigafajeem šantajumeem.
Šf Dr. phil. H. Engela šatopojuma ištāščis Mubneeku Jānns.
14) Gadu šintena brigas. 15) Žerifas rofe. 16) Par burščānū.
17) Par Kanaanas šemes angļu kofeem. No K. Andermana.

Dabujams: J. A. Freija grahmatu pahrdotawā, Rigā,

Nº 28, Leelā Šehninu eelā Nº 28.

P. Behrsina

dailkrahšotawa, weltuwe un
presetawa,

Walmeerā. Walmeerā.

Paščgaujā, Šersta mājšā, pretim Gaušas
krogam,

ušnemās latru uš ščo arodu šihmejšošos
darbu išeait apšiniģi, aktri, pešč jaunateem
moštūreem un par wifulehtalām ženam.
Par latru man uštžeta darba labumu
galwošu, jo pešč jaunateem eerihščojumeem
man tagad pilnigi wēščjams iščilbit lotru
publikās wehščjānos daus labat tā agrat,
šalab luščju mani pagodināt ar darba uš-
dewumeem.

Auģžeenibā P. Behrsinšč.

Cornets à Piston,

labako austreešču, šwantsču un wāhju
fabrikatūs ar pumpu, žilindru un priņēt
wentileem, mišina, niķela un apšdrabotā
grawetā ištāčajumā par 10, 12, 16, 20,
30, 40, 50 rubleem un dabčaj.

Kornetu

mundštifus,
škanas
mašinatājus,
kaščes.

Trompetes un alta ragus,
tenora ragus

jaunatās šasonēs un olas weidā.

Waldhornus,

labako darbu, par dāščabām ženam.

Baritona, welkamās un
wentila basunes, alta,
tenora un bases basunes.

Tubas un helifona bases.

Wifus pēderumus
preeščš wifšēem bleša puščšameem
instrumenteem
peedahwā bagatigā išwehlē un ušnemās
apgabdat

wifus instrumentus
preeščš orkeštūreem,
šahdus šab:itātūs weščas.

J. Redlicha

angļu magasiņa, Rigā,
Kaķu eelā Nr. 1,
špeziāla muštās instrum. nodaka.

Sawa darbnija
preeščš wifū
muštās instrum. ištāboščjānās,
Žlustreti ženu rahditaji
beš maffas.

Harmonikas

J. F. Halbe Berliņē.
fabrikas

Weerindu 4 2, 2 1/2, 3 1/2,
4 1/2, 5, 5 1/2, 6, 6 1/2, 7, 7 1/2,
8, 8 1/2, 9, 10, 11, 12, 14, 15,
18 un 20 rbl.

Dirwindu 4 10, 12, 14,
15, 18, 20, 22, 25, 35 un
50 rbl. un Wihnes 4 20 rbl.

Trihorindu 4 35, 50 un
Wihnes 4 28 un 70 rbl.

Štolas paščmahžibai preeščš
1- un 2-rindu 4 1 rbl. un
3-rindu 4 75 kap.

Ženu rahditaji par brihwū.

Heinrič Makowsky,

Rigā, Kauf-eelā Nr. 10.

Žul. Heir. Zimmermana
weetn. Leipziģā, Šw. Peterburgā
Maščawā. M 9565

Krona seepes

ir labalās un šehtalās preeščš weschās,
wilnu drahnu un wifū žitu leetu
maščaschanas un tihriščjānas. Leelā mebrā
aštāupa weschū, maķu, darbu un laitu!
Behrlamas wifds, apteķu un pahritu
preeščš wēlalds. Fabrika un lantoiš:
Rigā, maščā Minserejas eelā Nr. 1,
E. J. Kolberģ.

B. Müllers, Rigā,

Terbatas eelā Nr. 9, Wofščjānās
nolištawās namā,

peedahwā par paščštami lehtām ženam:

Sudr. dub. kapt. enf. pufst. no 7 r. šab.

" weenkapt. žilind. plstf. no 3 r. šab.

" dub. kapt. dahmu plstf. no 3.50 r. šab.

Niķela weenkapt. funģu plstf. no 2 r. šab.

Modinatājus pulstēnus no 1.75 l. šab.

Seenas pulstēnus no 2.25 kap. šab.

Selta gredzeni (tijijs, žerida, miščlehtas)

no 2 rbl. šastot

Sudraba austarus no 30 kap. šablot.

Selta un šudr. lanlības gredšiem

allašč kraščjumā.

NB. Lauģinecki, kuri bod pulstēnus
šabot, war toš apatal dabūt tai paščā beerā.

J. Kasparija

apteķu preeščš wēfals

tagad:

Nr. 153, Aleščandra eelā Nr. 153,

peedahwā par lehtām ženam wifas

apteķu prezes, malderu un

wilnas kraščas, sečju šabli un

dašč. šaimneezības pēderumus.

J. Kaspari.

Wāhju Amata. beedr.

(Gewerbeverein).

Swehdeem, nowembra 7. d.,

pulstien 7 wafarā:

J. Kasimira

25. gadu škatuweš

darbības jubilejas

benefiže.

Šrahdis pirmo reiši:

Seeweščdū eenaidneekš.

Šols išč wēpuišču dšiwēs 4 žēl.

Latwišķi no Dubara.

Pešč tam:

Jubilejas balle.

Teatra apmekleičajeem balle

par brihwū. Deščočānā

diwās šahles.

Tuwatas šinas iurpma.